

1936-312 sz. 77306

VASÁR NAP

ÁRA 1500 KORONA

**POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI
KÉPES HETILAP**

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VI., Ó-utca 10. sz.
Telefonszámok: T42—49, L998—04.

**MEGJELENIK
MINDEN
VASÁR NAP**

Előfizetési árak: Egész évre 62.000 K
Félévre 31.000 K. Negyedévre 16.000 K
Egyes szám ára 1.500 K

Budapest, 1926.

VII. évfolyam, 1. szám.

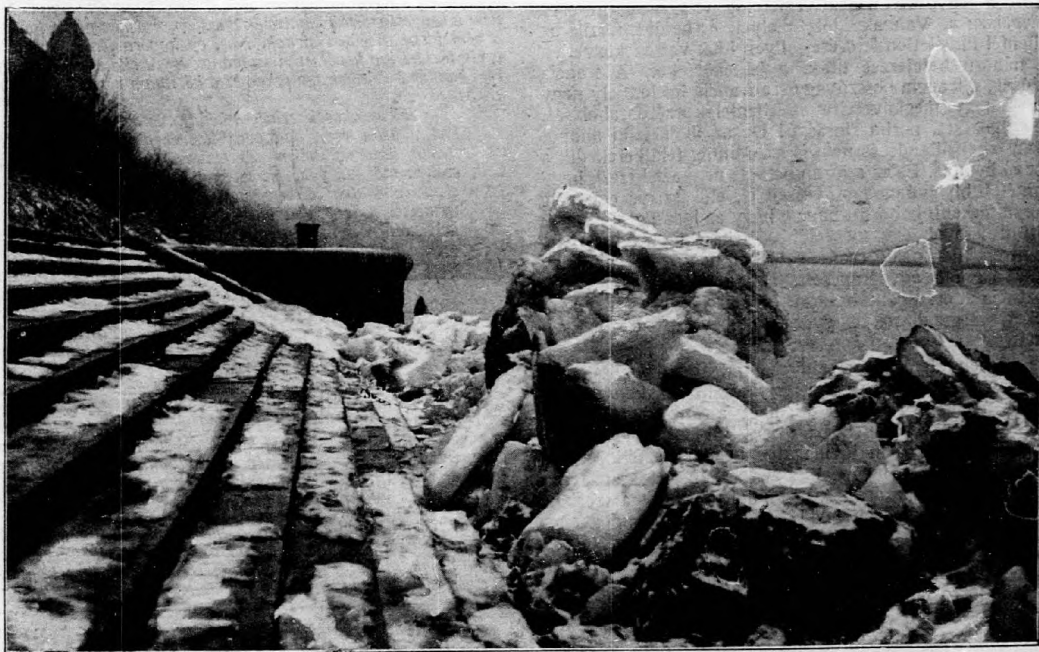
Vasárnap, január 3.

Egy év született. *Irtá: Vasadi Balogh György.*

Az emberi tudás a végtelen idő futását évekre osztotta s csodálatos módon az egyik év elmúltával az újítól valami jobbat, kellemesebbet, kedvesebbet, mondjuk egyetlen szóval: reményeinek valóra válását várja. Most is egy ilyen határmegyénél állunk. Mögöttünk sir, előttünk bölcső. A sir eltemeti a mult sok csalódását, sok szenvedését, be nem váltott reményét, a bölcső meg telve van a várakozás sok szép színes álmával! És elgondolkozva megállunk, eltűnődve megkérdezzük, jobb lesz-e az új, mint volt a régi? Szeretnénk a jövőt eltakaró fátyolt szétszakítani, hogy megláthassuk, miben leszünk gazdagabbak egy év leforgása alatt: keserű csalódásokban-e, avagy valóra vált reményekben?

Ha kiszakítjuk magunkat az üres álmodozásokból, ha elfogadjuk jövőt kutató tervezgetéseinknél alapul a régi magyaroktól származó bölcs közmondást: «Ki mint veti ágyát, úgy alussza álmát», vagy «aki nem vet, nem is arat», «ki szelet vet, vihart arat», akkor mondhatnánk, a valószínűség határáig meg is jósolhatnánk, hogy mit hoz az új esztendő? Örök törvény, hogy ok nélkül semmi sincsen, semmi sem történik. Ha tehát az új esztendő keserű csalódásokat hozna számunkra, annak okát az előző évek cselekedeteiben kell keresnünk és megtalálnunk. Ha tehát nemzeti fejlődésünk főbb vonalait akarnánk megrajzolni a ránk következő évben, akkor a mult év eseményeit kell vizsgálat tárgyává tennünk.

Ilyen szempontokból kiindulva, nem alaptalanul tevé, hogy a gazdasági életben javulást remélhetünk,

Jégtörődés olvadáskor a Dunán.

mivel az elmúlt s az azt megelőző év hatalmas erőfeszítései, melyek a zilált pénzügyi állapotok rendezésére irányultak, éreztetni fogják hatásukat. A mostani alélt-ságot, életteleniséget fel kell váltania a pezsdülő életvágynak, meg kell indolni erőteljesebben a termelésnek, különösen ipari téren! Ennek előfeltételei adva vannak: egyensúlyba hozott államháztartás, állandó, biztos értékű pénz, a külföldi tőke fokozódó bizalma, a nemzetközi ellentétek állandó enyhülése, a háborús gyűlölködés gyengülése, az egymásra utaltság folyton fokozódó belátása: mind-mind azt mutatja, hogy a válság már elmúlt s helyet fog adni egy erőteljes, újjáépítő munkának.

Amikor ezt megállapítjuk, nem vezet félre bennünket a nemzeti elfogultság, nem esünk abba a tévedésbe, hogy a magunk — sokszor talán szűklátókörű — megítélése alapján akarjuk megoldani a magunk baját, figyelmen kívül hagyva a külső országok felfogását. Azzal tisztában vagyunk, hogy nem mi utánunk indul a világ-historia, hanem mi vagyunk annak szekeréhez kötve. De éppen ezért bizhatunk a fellendülésben, mert itt a magyar nemzet öncélúsága egészen a kapcsolódók bele az összes államoknak törekvésébe. Mi ez a törekvés: a háború által okozott pusztítások eltüntetése, legyenek ezek a pusztítások anyagiak, avagy erkölcsiek. Európa jövője ettől függ. Ennek a jövőnek érdekében még áldozatokat is kell hozniuk. És ezeket az áldozatokat azoknak kell meghozni, akik igen sokat morkáltak, akik olyan sokat zsákmányoltak, hogy azt megemészteni nem tudják. Le kell szállniuk a telhetetlenség paripájáról s meg kell elegendőni annyival, amennyit egészséges szervezet

Ha élni akarnak, akkor meg kell szabadulniuk olyan felesleges súlytól, amely az életüket veszélyezteti.

Nos, melyek ezek a felesleges súlyok? Mindenekelőtt a legyőzött népek végtelenségig vitt elkeserítése és megalázása. Vannak idők, melyek érthetővé teszik az ellenfél kiméletlen letörését. Ilyen idők voltak közvetlen a háború befejezése után, a békekötések. A francia hírség, a francia bosszúvágy s a francia félelem oly nagy volt, hogy megkövetelte az ellenfelek szétdarabolását, lenyűgözését, porba tiprását! De az ilyen lelki állapot nem lehet állandó és nem is az. Mindig felülkérekedik a józan belátás. És ez a józan belátás nem azt keresi, hogy minél több gyűnyanyagot vessen el, előkészítve egy még borzalmasabb háborút, hanem hogy az igazságtalanságok eltüntetésével egy mérgetőbb, békésebb helyzetet teremtsen. Ezt pedig csak úgy lehet megteremteni, hogy amit a gyűlölség parancsolt, azt a józan ész megváltoztatja: országok határait, hadisarcokat, ellenőrzéseket, megszállásokat, győző és legyőzött közötti viszonyt.

Az elmúlt évek eseményei mind ilyen irányban történő vetések. Ezeknek a vetéseknek ki kell kelni s meg kell élni: ezért reméljük mi, hogy a ránk következő év jobb lesz az elmúltnál, ezért reméljük mi, hogy gazdasági, politikai téren javulás fog bekövetkezni! Mert a nemzetek közötti megbékélés elsősorban gazdasági téren fogja éreztetni hatását. A meginduló termelés a szociális bajok orvoslását segíti elő! A megélhetési gondok enyhülése, a szociális bajok orvoslása a társadalmi osztályok közötti ellentétet küszöböli ki. A társadalmi osztályok közötti gyűlölködés eltűnése a politikai élet egészséges kialakulását szüli meg.

Íme: az új év biztató! Legyünk rajta, hogy emberi gonoszság vagy butaság a szépen zsendülő vetéseket el ne pusztítsa.

Budapest, január 2.

Trianon átka szakadt az elmúlt esztendőre is. A Kőrösök vize kiáradt, elszakította oláhoktól megszállt területen a gátakat s az árvíz áthömpölygött a szabad magyar tanyavilágba. Százezer hold termőföld került víz alá s ezernyi tanyai és falusi ház dűlt össze. Nem volt ünnepe a mi érdek fölművelő népeknek, mert a szent estén riasztotta ki csendes házikójából az árvíz veszedelme. Nagyon sok háziállat pusztult el és sok ezer ember lett hajléktalan. Száz milliárd koronát is meghalad a kár. Dolgozunk, küzdünk s mégis itt a nagy csapás. S mindez miért? Mert Trianon szakadt reánk. Trianonban elvették az ország kétharmadát s elvették a folyók felső folyásait. Az oláhok nem viselik gondját a felső árvédelmi műveknek s nem értesítik a mi ármentesítő túsulatainkat az árhullámok közeledéséről. Most is a trianoni határon túl szakították el a gátat, hogy ide folyjon a pusztító ár. A rettenetes katasztrófa, mely karácsony ünnepén érte a magyar alföldet, Európaszerte sikoltja, hogy a trianoni határokat nem lehet tartani. Ha a politikusok és tudósok szavát nem hallgatták meg Párisban, ám hallják meg az árvíz áldozatainak jajkiáltásait. Anyák és gyermekek ezreinek az átka száll a trianoni határmegállapításra. Siessenek mielőbb jövétényt ezt az embertelen igazságtalanságot. Ha ezt megteszik, akkor, csak akkor várhatnak a világ számára boldogabb új esztendőt. Mi pedig hiszünk és remélünk Magyarországot jótámadásában. Az új csapások után jobban, mint valaha. Kívánunk olvasóinknak, jó magyar népeknek jobb és boldogabb új esztendőt, melyben eltűnnek az átkos, árvizes, gyilkos trianoni határok...

*

Földművelők és börtönzárak. Merkantilista lapok sűrű könnyeket hullatnak mostanában a börtönről. Fáj nekik, hogy nincs élet a börtön s a papirokon nem lehet nyerni. Visszasírják a hírheft börtöni fogalmat s még a papirosbüzületek újra való megengedését is azért sürgetik, hogy a határidő-üzletekkel talán új élelenség ver tanyát a börtön. Azzal persze nem törődnek, hogy a földművelők mennyit veszhetnek a gabonáron, ha egyszer a papirosbüzületekkel megint nagyon lenyomják a búza árát, mikor a gazdák el akarnak adni. Csodálatos, hogy a merkantilista újságok a történelem sem tanultak s nem a kenyértermelő földművelők igazságos érdekeit nézik, hanem a börtöni spekulációért sírnak. Nos, ép kapóra jön a kezükbe egyik börtöni lap karácsonyi számának egyik cikke, melyben egy régi bankár önfelédten így jafad ki a közelmut börtöni tobzódási ellen:

«Nem akarok erkölcsösködni, de az a látvány, amelyet a bécsi és a budapesti tőzsdéken tolongó, tolokodó, üvöltő, izzadó fiatalemberek tömege nyújtott, túlzás nélkül szólva: szörnyű volt. És szörnyű volt ez a tömeg, amikor elemeire bontva, dőlben vagy delután elhagyta a tőzsdetemet és rohant a divatvárosba, a szeretőihez, a mulatóhelyekre. Merem kijelenteni, hogy nem szükséges, hogy ezek a tanulatlan, műveletlen, járagatlan és semmi becsületesség joflakozáshoz nem érő fiatalember, akik ennek a tömegnek a többsége voltak, selyemingben járjanak, tucat-számra rendeljék a ruhákat és auton járjanak a szeretőikkel. Nem szükséges — nem azért, mert nem illet meg őket, hanem azért, mert az a szellem, amit reprezentálnak, megmetyelzi a munka szellemét, megmérgezi a kevésbé jövedelmező kenyérkeresetet és átörögi azokat a morális alapokat, amelyek az állam áll és jennél. Sőt tovább megyek: ha nem lett volna ez az esztelen dözsölés és a könnyen keresett pénznek az a feltétlen dobálása, akkor ma nem éreznék a tönkrement Közép-Európa annyira azt a válságot, amely sújtja. Akkor könnyebb volna elviselni az adósságokat, a szegénységet, a nélkülözést.

Ezt egy börtönzár mondja. S ehhez nem is kell magyarázatot. Ha a merkantilista újságok nem a kenyértermelő, verejtékező földművelők pártját fogják, hanem ezek rovására a börtöni spekulációért sírnak, önmaguk fölött mondanak hitéletet.

Nem kell jövőre esőért könyörögni annak, ki ősszel minden földjét mélyen megszántja.

A Felsőszövetség vezetői.

1. Mayer János földművelésügyi miniszter. 2. Meskó Pál, a Hangya igazgatója. 3. Schandl Károly dr., államtitkár. 4. Patacsi Dénes ny. államtitkár. 5. Bodó János nemzetgyűlési képviselő. A kép a szövetség közgyűlése alkalmával készült.

MI HIR A POLITIKÁBAN?

Ünnepi szünetre ment a nemzetgyűlés. Ünnepi szünet tartanak a miniszterek. Így a napi politika semmi újat nem mutat fel. A politikai élet szélszéljéig csak nyilatkozatok szakítják meg, amelyek vagy a múlt év eredményeiről adnak számot, vagy pedig a jövő terveiről tájékoztatnak. A nyilatkozatok között különös érdekességgel bír

Mayer János földművelésügyi miniszteré,

mivel ő a magyar gazdasági élet egyik legfőbb tényezőjének, a mezőgazdaságnak, irányítója. Nyilatkozatának nem az újság ingerében van az értéke — hiszen a költségvetéssel kapcsolatban mindezeket már elmondotta — hanem rövid, világos összefoglalásában. Színigazság az mind, amit a termelésről, az állattenyésztés fejlesztéséről, a vérfrissítésről s anyagnemesítésről, a tagosítás nagy nemzetgazdasági szükségességéről, a szőlő- és bortermelés kérdéséről mondott, de mindennekfélőbb színigazság a felhívás, melyet minden igaz magyarhoz intézett, szólván így:

«Nemcsak szóval, de tettekkel is töreksem arra, hogy a magyar nemzet fiaira részére a boldogabb idők és napok tényleg bekövetkezzenek. Mindezek a törekvések azonban csak akkor járnak sikerrel, csak akkor válhatnak valóra, ha nem veszítjük el a jobb jövőbe vetett hitünket és egymás iránt való bizalmunkat. Arra kérem a nemzetnek minden egyes fiat, hogy törekedjünk összehangban, áldozatos és céltudatos munkával előkészíteni a jobb jövőt, amelyet Isten segítségével el is fogunk érni.»

Kiváncok a nyilatkozatok tömegéből a földművelésügyi államtitkárnak,

Schandl Károlynak

az utolsó négy évnek a földművelésügyi minisztériumban végzett nagy munkáról szóló összefoglaló számotadása is. Annál fontosabb ez, mivel ma, nem érezvén pillanatok alatt sorsának jobbrafordulását, mindenki csak zúgolódik s könyvelni készen van a birálattal, mondván, nem tesznek semmit a vezető állásban levők az ország helyzetének javítására. Aki az államtitkár nyilatkozatát elolvassa figyelmesen, csodálkozva állapítja meg, hogy a következő, kitartó munka, dacára annak, hogy bizony nagyon csekély anyagi erők állottak rendelkezésre, csodákat művelt. Ez a négy év korszakalkotó a magyar mezőgazdaság történetében. El-

tűntek a maximálisok, rekvirálások, megindult a földreform, hatszázhuszezerrel egymillióra növekedett a kisbirtokosok száma, a vizitársulatok munkabaállításával hatmillió hold termő terület védelméről történt gondoskodás, az Alföldön mintegy 50 millió facemetét iltettek eddig, lezüllött állattenyésztésünk ismét talpraállott, egyik tejszövetkezet a másik után kezdi meg működését, a gazdasági tudás terjesztése állandóan folyik, a munkások védelmét kapnak a jogtalan kihasználással szemben, a háziipari tanfolyamokon kétszáz szövőszék áll a tanítás szolgálatában, a közeti hitelszövetkezetek hálózata kiépült, a gabonaközraktárak intézménye most van megszervezés alatt. Csak így egy-egy mondatban elmondva is mily határfalan tere ez az alkotó munkának s mennyi csendes munkát kellett végezni addig, míg ennek hatása, haszna íme érezhetővé vált. Bizony, csak aki nem akarja, az nem látja be, hogy az elmúlt évek minő erős alapjait teremtették meg a jövő fejlődésének.

Itt kell megemlékezni arról a nagyra hivatott mozgalomról is, melynek célja, hogy

a Budapesten évtizedek óta működő mentők mintájára a falvakat is ellássák mentő-autókkal.

Csak az tudja ennek nagy horderejét felértékelni, aki tudja, hogy hány és hány ember pusztul el azert, mert az első segítség későn érkezik a beteg vagy balesetnek áldozatul esett ember számára. Igazi nemzetmentő munka ez, mely ha megvalósul, sok ezer és ezer magyar élet megmentőjévé válik s egyik hathatós eszköze lesz ez a magyar nemzet megerősítésének. A terv szerint minden járásnak lesz mentő-autója, a falvakban mentő tanfolyamokat tartanak s kioktatják az embereket az első segélynyújtásra. Ma minden élet drága kincs nekünk magyaroknak s meg kell tenni mindent, hogy a falvakban történő sok baleset csak a legritkább esetben végződjék halállal.

Érdeklődésre tarthat számot

Popovics Sándornak, a Nemzeti Bank elnökének nyilatkozata is, mely az új bankjegyekről s a most forgalomban levő bankjegyek kicseréléséről ad felvilágosítást.

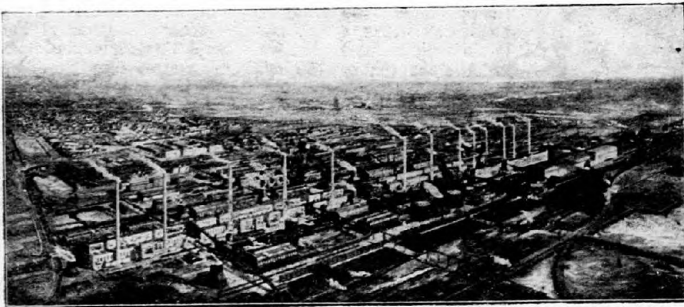
Az új bankjegyek a következő összegekről fognak szólni: 1000, 100, 50, 20, 10 és 5 pengő. El fognak tehát tűnni a csillagászati magas számok. Vert pénz pedig lesz ezüstből egy pengős, nickelből 50, 20, 10 filléres, bronzból 2 és 1 filléres. A ránk következő év jó része el fog telni azzal a nagy munkával, hogy a kicseréléshez szükséges új pénzek elkészüljenek, mert a kicseréléshez csak akkor lehet hozzáfogni, ha elegendő mennyiség áll rendelkezésre az új pénzből, mert csak így lehet az átmenetet az egyik pénzről a másikra simábbá tenni.

KÜLPOLITIKAI KRÓNIKA

Esemény: alig valami! Az ünnepek mindenütt csendet parancsoltak. Csak Franciaország nem tud nyugalmat találni a fenyegető pénzügyi válság miatt. Ott még a szent ünnepek is miniszteri tanácskozások folytak akörül, hogy minő rendszabályokkal lehetne a helyzetet megmenteni. A pártok megállapodásra jutni nem tudtak, mert attól félnek, hogy a szigorú pénzügyi rendelkezések politikai zavarokat fognak előidézni. És mi jellemzőbb a francia politikai pártokra, hogy a döntő intézkedésekre nem mernek vállalkozni, mert a népszerűségüket féltik. Minden jel azt mutatja, hogy a népszerűség kedvéért fel fogják áldozni a gyors s a mi a fő, menedéket jelentő intézkedést.

Események hiányában a külpolitika terén is egy pár nagyon érdekes nyilatkozat hívja fel a figyelmünket, mivel azok a mi jövőnkkel foglalkoznak. Egyik-másik közérdeklődésre tarthat számot. Így Lord Sydenham, az angol felsőház tagja így szól:

«Jól ismerem a Magyarországgal kötött trianoni szerződést, amelyet én igazságtalannak, rövidlátónak és államférfiat-

1. számú ábra.

Florand-nyári a vasutról nézve. (Merseburg.)

lannak tartok. Véleményem szerint nincs kilátás a közel jövőben a trianoni szerződés revíziójára, de hiszem, hogy ez a revízió bizonyosan eljön. Ha Németország a Népszövetség tagja lesz, kétségteljesen megpróbálja, hogy területi kiigazításokat kapjon. Ebben az esetben Magyarország sokkalta nagyobb igényeit nem lehet figyelmen kívül hagyni. Addig is, legyenek türelemmel és tartsanak ki állhatatosan azon igyekeztük mellett, hogy jólétet teremtsenek maguknak annyira, amennyire jelenlegi szerencsétlen körülményeik megengedik. Hazafiságuk, nemzeti egységük biztosítani fogják a rokonszenvező meghallgatást, amikor, ahogy azt komolyan remélem, az igazság és a józan ész fog egyedül uralkodni!»

Diaz Armand herceg, az olasz hadsereg főparancsnoka, kinek nevét nálunk nagyon sokan emlegették a vele kötött fegyverszüneti szerződéssel kapcsolatban, hosszabb nyilatkozatában a következő jellemző szavakat mondja:

«Nem tudom, hogy Magyarországnak Trianonban megállapított határai igazságosak-e, vagy sem, de remélem, hogy ha a magyarokat sérelem érte, azt orvosolni is fogják!»

Ha összegezni akarjuk az ünnepi héten belső és külső államférfiak ajkáról elhangzott nyilatkozatokat, azt így tehetnénk meg:

Sok reménnyel kecsegtet a jövő, mert idebenn mindig erősebb lesz a rend, a gazdasági fellendülés, odakünn a nagy világban pedig erősödik annak a belátása, hogy velünk szemben nagy igazságtalanságot követtek el s azt előbb-utóbb jóvá kell tenni.

MEZŐGAZDASÁG

Mútrágyagyártás levegőből.

Irta: Windisch Rikárd dr. gazdasági akadémiai tanár.

A Vasárnap olvasóival e sorok írója mindenféle vonatkozásban ismertette már a kereskedelmi, más néven a műtrágyaféléket. Három régebben megjelent közleményben általánosságban megbeszélte a legfontosabb műtrágyaféléket. Egy másik közleményében ismertette mindama kereskedelmi szokványokat, amelyek a műtrágyafélék adásánál-vevésénél alkalmazásban vannak. Külön közleményben pedig arról világosította fel a gazdákat, mit tartásnak szemelőtt, mire vigyázzanak, ha műtrágyát vásárolnak, hogy mindenféle károsodástól megmeneküljenek. Foglalkozott ugyancsak külön közlemény keretében a kémiai nagyipar egyik legújabb és legszebb diadalával, a levegőből előállítható nitrogénműtrágyák gyártásával.

Az alábbiakban ismertetni kívánja a levegőből előállítható nitrogéntartalmú műtrágyák azon különleges gyártási módját, amellyel a német birodalom egyik legrégebbi kémiai gyára — a *badische Anilin- und Sodafabrik, Ludwigshafen am Rhein* — mindezeket előállítja.

Gázburkok veszi körül földgömbünket. Levegőnek nevezzük ezt. Ebben mozgunk, járunk, kelünk. Ez vesz bennünket körül és amíg élünk, ezt lélegezzük be.

A levegőben, mint főalkotórészt, nitrogént és oxigént találunk. Ez utóbbira van a lélegzés alkalmával szükségünk. Ha valaminő élő szervezetből elvonjuk az oxigént, az hamarosan elpusztul. Lélegzik az állat s a növény is. Ha oxigéntől mentes térbe teszünk állatot, növényt, az az oxigén hiánya következtében ott elpusztul, megfullad. Minden élő szervezetnek szabad oxigénre feltétlenül szüksége van.

A levegőnek másik főalkotórésze a nitrogén; a növény és az állati szervezet felépítéséhez okvetlenül szükséges. Azonban ahogyan a levegőben, szabad állapotban találjuk a nitrogént, azt az állati szervezet hasznosítani nem tudja.

A legtöbb növény szintén nem tud mit kezdeni a levegőbeli szabad nitrogénnel. Csupán csak a pillangós virágú növények képesek bizonyos különleges körülmények között a levegőben lévő szabad nitrogént értékesíteni, illetve szervezetük felépítésénél felhasználni. Az állat, valamint a növény is csakis kémiaiilag leköttött nitrogénből képes beszerezni nitrogén-szükségletét. Csakis megfelelő nitrogénvegyületek alkalmasak arra, hogy különböző szervezeteknek szolgáltathassák a szükséges mennyiségű nitrogént. Ezért eszünk húst, sajtot, túrót s más megfelelő összetételű élelmiszert, hogy megkapjuk azt a kémiaiilag leköttött nitrogénmennyiséget, amelyet nem nélkülözhetünk. Ezért adunk használlatainknak is olajpogácsát, korpát és más úgynevezett abraktakarmányt.

A növényeknek az istállótrágyázás és a komposzttrágyázás útján juttatunk megfelelő összetételben nitrogént. Ha pedig a felsorolt trágyafélékkel nem tudunk a miveleti növényeinknek elegendő mennyiségű nitrogéntáplálékot adni, megfelelő mű- vagy mesterséges trágyaféléket hintünk el a talajon.

Ilyen nitrogént szolgáltató műtrágyák a kénvas ammóniák és a különféle salétromok. A csilei, más néven a nátronsalétrom, egyike a legrégebbi idő óta használt nitrogénműtrágyáknak. Újabban pedig a méz- és az ammóniák-salétromot használjuk nagy mennyiségben mint nitrogént szolgáltató műtrágyát.

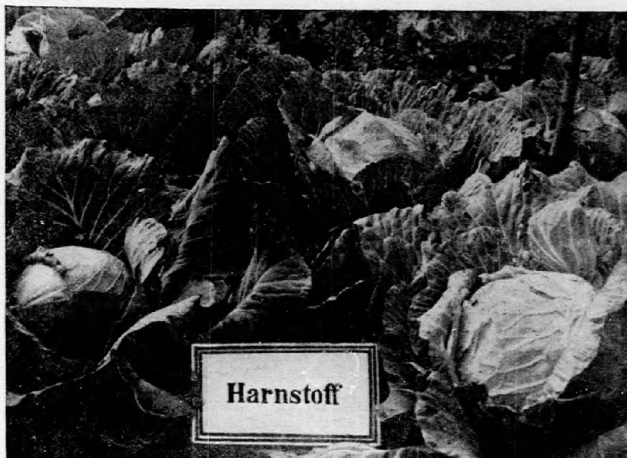
Már régebben gondoltak arra, hogy vajjon nem volna-e lehetséges azt a mérhetetlen mennyiségű nitrogént, amely a levegőben található, a mezőgazdaság számára hozzáférhetővé tenni és hasznosítani. Oly módon, hogy ebből az elemi, tehát szabad állapotban lévő s így a mezőgazdaságra nézve majdnem teljesen értéktelen nitrogénből trágyául — növényi táplálékul — alkalmas nitrogénvegyületeket készíthessünk. Amennyire egyszerűnek látszott a felvetett gondolat, annyira nehéz volt annak megvalósítása. Sok, nagyon sok fáradságos kísérletre, sok szellemi munkára volt szükség, míg az emberi szorgalom, munka és kitartás végezetül mégis csak győzedelmeskedett és diadalt aratott.

Az alábbiakban ama, a levegőbeli szabad nitrogént lekötő eljárást óhajtom ismertetni, amelyet *Haber-Bosch* után van elnevezve. Nevezett két tudós állapította meg az összes elméleti és gyakorlati feltételeket, amelyeknél a levegőben lévő szabad nitrogén a hidrogéngázzal ammóniagázzá egyesül. Ezen eljárás szabadalmát megszerezte a badische Anilin- und Soda-fabrik, Ludwigshafen am Rhein. Az említett szabadalom gyakorlati értékesítésére a BASF két óriási külön gyártelepet építtetett. Az egyiket *Oppauban*, a másikat *Merseburgban*. Mindakettő Németországban van.

Első számú ábránk a vasútról szemlélve mutatja a merseburgi gyárat. Ezen ábráról úgy hozzávetőleg elképzelhetjük eme gyártelep méreteit.

A merseburgi gyárban a levegőből elkülönített nitrogéngázból és a vízből leválasztott hidrogéngázból *Haber-Bosch* eljárása szerint ammóniagázt gyártanak. Az ammóniából kénsvavas ammóniákat készítenek. Ezen műtrágyásó eltarására vasbetonból készült óriási raktárakat használnak. Egyik ilyen raktárban hatszázezer métermázsas kénsvavas ammóniákat tudnak elraktározni.

Ha a gázalakú ammóniákat bizonyos körülmények között a szintén gázalakú szénssavval összehozzuk, fehér színű, szilárd halmazállapotú kristályos terméket kapunk. Ez a termék a mesterseges hügyanyag. A tudomány nevén ez kárbámid néven ismert. Ugyanaz a test ez, mint amely

3. számú ábra.

Korai káposztával végrehajtott műtrágyázási kísérlet hügyanyaggal.

az állati szervezetben a fehérje szétbomlása folytán képződik és a vizeletben feloldva a szervezetből kiürül. A trágyalében is van feloldott hügyanyag. A talajba jutva a trágyalében lévő hügyanyag aránylag hamarosan átalakul ammóniává, miert is a növények nitrogén szükségletének kielégítésére alkalmas.

A BASF az általa szintetikus uton gyártott hügyanyagot *loranid* néven árusítja. Eme műtrágyafélt készítése alkalmasul úgy kristályosítják, hogy oldatából darazserű alakban válják ki. Nagyon tartalmaz műtrágya ez, mert benne közel 46 százalék nitrogént találunk. Masszóval kifejezve, amennyi nitrogén van száz kg kénsvavas ammóniákban, ugyanennyi már mintegy 44 kg *loranidban* található. Eme nitrogénműtrágya nagyon jól elszórható. Száraz helyen korlátlan hosszú ideig minden változás nélkül eláll. Káros hatású s mellékalkotórészek benne nincsenek. Különösen alkalmas zöldségfélék, virágos és más kerti növények trágyázására.

A *loranid* trágyaként használható száraz állapotban is és vízben feloldva. Néha egyesítik eme kétféle használati módját.

Trágyázási célokra pontosan a hozzája mellékelt utasítások értelmében és mennyiségben használjuk a *loranidot*. Különböző növényeinkben kárt okozunk. Feloldva csak híg oldatban — egy grammja egy liter vízben oldva — szabad használni.

Általában ajánlható, próbálja ki minden érdeklődő kertjében kicsi, egy-két kg-os mennyiségben a *loranidot*. S csak ha eredményes és jövedelmező hatását tapasztalta, alkalmazza és használja nagyobb mennyiségben.

Az irodalom tanúsága szerint nagyon jó, részben fejtűnő, sőt kitűnő eredményeket is nyertek a *loraniddal* végzett műtrágyázás alkalmával.

Azonban ne bizzunk mindent csak a műtrágyára. Ne higgyük, hogy megtettünk mindent, amit tenniünk kellett, ha megfelelő mennyiségben és módon *loranidot* használtunk. A *loranid* megfelelő hatást csak az esetben biztosít, ha a növény a talajban megtalálja a szükséges többi táplálékanyagot is, ha a talaj kelően és megfelelően volt megműköltve és ha kifogástalan palántákat ültettünk vagy elsőrendű vetőmagot használtunk.

Néhány virágos növényről a hügyanyaggal — *loraniddal* — való trágyázással elért eredményt 2. számú ábránk mutatja. A 3. számú ábra pedig — 1925. évi — korai káposztával végzett bécsi műtrágyázási kísérlet eredményét mutatja.

2. számú ábra.

Hügyanyaggal végzett műtrágyázási kísérlet az 1925. évben.

A kormányzó Károlyi László gróf megyeri uradalmában megtekint egy új típusú traktort.

A traktor csépel, szánt, vontat, autóvá alakítható és tankrendszerénel fogva hegyes-dombos vidékeken különösen használható.

Az amerikai kísérletezők a mesterséges huyanyagról az alábbiakat írták: «A huyanyagró épenolyan könnyen értékesíthetőnek látszott, mint a chilei salétrom s minden tekintetben egyformán olyan jónak tapasztaltuk, mint a felhasznált többi nitrogéntrágyaféléket. Minthogy a huyanyagró fizikai sajátosságait tekintve kitűnő termék és a talajban semmiféle, sem lugos, sem savanyú természetű maradékokat vissza nem hagy, az összes jellegű talajok szempontjából majdnem *eszményi nitrogénszállításnak* tekinthető.

Európai kísérleti állomások, kerttulajdonosok és kertészek is végeztek a *floriniddal* trágyázási kísérleteket. Mindezekből kiderült, hogy az ezen műtrágya alakjában adott nitrogén a növények igényeinek különösen jól megfelelt. S a vele trágyázott növényeknek nemcsak a hozama növekedett, hanem a termés minősége is javult. Kísérleti kipróbálása ezért ajánlható s aki jóvedelmének taláta használatát, alkalmazhatja azután nagyban is, hogy a sokat hangzottatott többtermelés elérésére a maga részéről is hozzájáruljon.

Magyarország állattenyésztése címmel az Országos Magyar Gazdasági Egyesület állattenyésztési szakosztálya *Konkoly-Thege Sándor* dr. titkár szerkesztésében ötkötetes munkát ad ki, amely széleskörű adatgyűjtés alapján három nyelven (magyar, német és francia) ismerteti meg Magyarország szarvasmarha-, ló-, sertés-, juh- és baromfitenyésztését. Az öt kötet (I. Szarvasmarhatenyésztés, II. Lótenyésztés, III. Sertésenyésztés, IV. Juhtenyésztés, V. Baromfi- és háziállattenyésztés) mindegyike két részre oszlik: az első rész a legkiválóbb szakemberek tollából az illető tenyésztési ág történetét, jelenlegi helyzetét és jövő törekvéseit, a második rész pedig a magyar állattenyésztés kialakulásában vezető szerepet játszó legkiválóbb tenyésztőket ismerteti meg több száz képpel gazdagon illusztrálva. Ennek az úttörő és házapótló műnek juhászati kötete most hagyta el a sajtót, a többi kötet is még a tél folyamán megjelenik. A *Kovácsy Béla* ny. gazdasági akadémiai igazgató által írt juhászati kötet könnyen áttekinthető teljes képet nyújt Magyarország juhtenyésztéséről, amelyről ebből a csinos kivétel könyvből a külföldi érdeklődők is helyes tájékoztatást nyerhetnek. Ez az ötkötetes munka nem csupán pillanatnyi gyakorlati célokat elégíti ki, hanem a szakirodalom és a gazdaságtörténet szempontjából is becses és úgy a magyar állattenyésztés fejlesztés érdekében munkálkodó hatóságok és társadalmi tényezők, mint a tenyésztőállatok vásárolni szándékozó bel- és külföldi gazdaságok részére igen hasznos forrásmunka lesz. Egy-egy kötet ára 6 pengő = 75.000 K, Kapható az OMGE titkári hivatalánál (Budapest, IX., Köztelek-u. 8.) és minden nagyobb könyvkereskedésben.

Növendékmárhák takarmányozása. A növendékmárhák takarmányozása körül tulságosan fukarkodni nem szabad. Ha valaki szalma, kukoricaszár és némi széna keverékével akar borjút nevelni, az önmagát csapja be. Jólakik ugyan ezzel is a növendék, de belőle nem tud annyi tápláló anyagot kiemészteni, amennyi testének építésére szükséges volna. Különösen káros az, hogy ilyen szalastakarmányban kevés a fehérjének nevezett táplálóanyag. Már pedig a hús, a test egyéb szervei, sejtjei fehérjénemű tápanyagokból épülnek fel. Innen van az, hogy szalmán, tengeriszáron tartott jószág a télen csak tengődik, alig nő és csenevész formákat (nagy fej, sekély és lapos mellkas, elhagytesodó far, gacsos lábak) vesz fel. Nem segít itt a sós lével való öntözés és a futor-mész adagolása se, mert ezekben is csak konyhasót és meszet kap az állat (ami szintén szükséges neki) és szivesebben eszi a keveréket, de nem kap ezek útján se kellő mennyiségű fehérjét. Tájékoztatóul ide iktatunk néhány tápszabványt, mely szerint egyes hazai tenyésztéink takarmányoznak: 3-6 hónapos borjaknak naponta 4 kg széna, 1 kg zab; vagy 5 kg széna, 3/4 kg zabdara, 1/2 kg lenmagpogácsa; vagy szénából annyit, amennyit elfogyasztni tud, 1-2 drb répa, 1-2 kg abrak (olajpogácsa, borsó, lóbab, malátacsíra, korpa keverékéből); 6-12 hónapos növendékek 4-5 kg széna, 4 kg répa, 1 kg abrak (olajpogácsa, gabonadara, korpa keverékéből) mellett annyi jó tavaszi szalmát, amennyit jóízűen megesznek. Naponta bármely korú borjúnak igen üdvös lesz 1-1 deka konyhasót is 1-1 kávéskanál takarmánymeszet hinteni abrakadagjára.

Gabonaféléink terméskozásáról. Szomorúan kell megállapítanunk, hogy gabonaterméseink nagyon alacsonyak. Ne vigasztaljuk magunkat azzal, hogy ennek az időjárási viszonyok az okai. A nagy- és középbirtokokon is ugyanazon időjárás uralkodik és mégis legalább 1-2 métermagasabb gabonát termesztenek el. Grabner Emil ennek egyik főokát abban találja, hogy az őszi gabonának életvétenye kapásnövény vagy gabona s így nincs idő a vetésig a földet jól megmunkálni, másrészt a talaj előnygyomosan, tömötten kerül a vetésre, hogy a növény csak sínylődik benne. Szerinte pillangós virágú takarmánynövények (dóhere, lucerna, búkköny) vagy hüvelyes növények (borsó, bab) után kellene a gabonát vetni, amelyek tudvalevőleg a talaj nitrogénkészletét is növelik s amelyek után a gabonának kitűnő magágy biztosítható. A tavaszi gabonafélék gyenge terméshozama arra vezetendő vissza, hogy még mindig nagyon sok helyen tavaszi szántásba vetik őket és az őszi szántást elhanyagolják. Ez az oka annak, hogy május esők nélkül a tavasziak termése siralmasan alacsony. Az őszi gabonák talajmunkája se olyan, mint kellene lenni. Hány gazda buktat tarlót, hány végezt meg keverékszántást az őszi vetékszántás előtt? Földjének trágyaejeje is gyenge. Miért? Mert az istállótrágyát rosszul kezeljük s így hatása csekély még akkor is, ha elegendő székrel hordtunk egy-egy holdra. A műtrágyák hatása biztos lenne, de csak jól megművelt talajban. Tehát jó talajművelés, jó istállótrágyakezelés és műtrágyázás útján érhetünk el lényegesen nagyobb terméseket, melyek a reáfordított munkát és a műtrágya költséget biztosan, jó kamatokkal visszafizetik. További teendőink nemesített vetőmagvak igénybevétele és a vetőmagvak csávázása. A vetőmagmennyiségben ne takarékoskodjunk, mert akkor ritka lesz a vetés, lassú lesz az érés, ami a június-július aszályos napokon megszorítja a gabonaszemeket s így tönkrefeszí a gabona minőségét és a termés mennyiségét.

A világ legjobb

Harmonikái, Hegedűi, Harmoniumjai,

Citerái Beszélőgépei, Cimbalmjai,

továbbá az összes Hangszerek itt a gyárban kaphatók

Romlott hangszereket művészesen javít.

Legjobb Húrok!

Árjegyzék ingyen küld

Magyarórossy Gyula

m. kir. szabadalmazott hangszergyára,

BUDAPEST,

VIII., Rákóczi-út 71.

Telefon: József 16-81.

A Faluszövetség igazgatói, tiszviselői és a vidéki fiókszövetségek vezetői.

Mekkora tagdíjat fizetnek a Faluszövetség tagjai?

A Faluszövetség közgyűlése a magyar nép országos vezetőinek és a nép millióinak hatalmas erejű ünnepélyes megnyilatkozása volt a falu istápolásának nagy feladata mellett. A nagyjelentőségű, messzehírható ünnepélyes beszédek és felszólalások után a közgyűlés két fontos ügyet tárgyalta le: az igazgató-választmány kiegészítését és az alapszabályok módosítását. Az igazgató-választmányba több új, érdemes tagot választott meg a közgyűlés, mert szükségesnek látszott, hogy a Faluszövetség céljaival és munkájával egyetértő és azt támogató lelkes vezetőemberek közelebb kerüljenek a Szövetséghez. Az új igazgató-választmány névsorát más alkalommal fogjuk közölni olvasóinkkal, most a közgyűlés által elfogadott új alapszabálymódosításnak azt a fontos részét ismerjük részletesen, mely a fiókszövetségek és az egyéni tagok által fizetendő tagsági díjakról intézkedik.

A Szövetség vezetőségét az vezette az új tagsági díjak megállapításánál, hogy egyrészt az újabbban nagy számban alakult fiókszövetségeknek anyagi helyzetét biztosítsa, másrészt a tagok vagyonai erejükhöz képest fizessék azokat a csekély összegeket, melyek ellenében a Szövetség erkölcsi és anyagi támogatása mellett a Szövetség lapjait is kapják.

A közgyűlés egyhangú határozattal a következőképpen állapította meg az új tagdíjakat:

- Dísztagok** tagdíjat nem fizetnek.
- Alapító tagok**, amennyiben magánosok, egyszersmindenkora szóló száz aranykoronát vagy ennek megfelelő mindenkori pénzértéket tartoznak fizetni.
- Vállalatok, cégek** vagy **testületek** egyszersmindenkora szóló legalább kétszáz aranykorona befizetésével léphetnek a Szövetség kötelékébe.
- Törzstagok** évi tagdíja — amennyiben községek — hatszáz főnyi lakosság után évi négy aranykorona, nagyobb községekben hatszáz lakoson felül minden száz lakos után tízezerig újabb egy aranykorona. Tízezer lakoson felül ezrenként újabb négy aranykorona. Városok és törvényhatóságok tagdíja tízezer lakosig évi száz aranykorona, tízezer lakoson felül minden újabb ötezer lakos után húsz aranykorona.

Megalakult Egyeken a szövetség fiókjai.

A hajdumegyei Egyek községben mostanában alakult meg a Faluszövetség fiókja. Az alakuló gyűlésen Bódy János bíró üdvözlő beszédének elhangzása után, a központ kiküldöttjei, Bajtay Mihály dr. gazdasági főtanácsos és Nagy Sándor igazgatók ismertették a Faluszövetség céljait, az eddig elért eredményeket és jövő terveket. A jelenlévő kmegetrészel és lelkesedéssel hallgatták az előadásokat, majd Kalocsay Gusztáv plébános és Angyal Antal jegyző hozzászólásai után, egyhangúan kimonodták a fiókszövetség megalakulását, melynek elnökévé Kalocsay Gusztáv plébánost választották meg.

e) A Szövetséghez tartozó fiókszövetségek tagsági díjait szintén rendezte a közgyűlés, még pedig a következőképpen: A fiókszövetség tagjai a fiókszövetség pénztárához évi két aranykorona tagdíjat tartoznak fizetni fejenként. Szegényebb sorsú tagok díját a fiókszövetség választmánya mérsévelheti vagy indokolt esetben el is engedheti. Gazdasági munkások, zsellérek és szolgálatban állók tagdíja legfeljebb évi egy aranykoronában állapítható meg. A befolyó tagdíjak a fiókszövetség fejlesztésére és a választmány által engedélyezett kiadások fedezésére használhatók fel.

Mindazok a tagok, akik a fiókszövetségi tagságon felül a Szövetség központjához évi négy aranykoronát befizetnek, mint a rendes évdíjas tagok egyéb jogaik mellett megkapják a Szövetség hivatalos lapját, a «Vasárnap»-ot is.

A fiókszövetségek, mint az Országos Szövetség törzstagjai, a Szövetség pénztárához befolyt tagdíjakból évente minden száz tag után harminc aranykoronát tartoznak tagdíj címén a Szövetség központi pénztárához befizetni, száz tagon felül minden megkezdett újabb száz tag után húsz aranykoronát.

f) **Rendes tagok**, amennyiben egyesületek, intézetek, vállalatok vagy társaságok, évi tagdíj címén legalább tízenként aranykoronát tartoznak fizetni.

Magánosok, mint rendes tagok tagdíjai:

ha a Szövetség kiadványait nem igénylik évi	2	aranykor.
ha csak a «Vasárnap»-ot igénylik	4	«
ha csak a «Falut» igénylik	8	«
ha a «Falut»-t és a «Vasárnap»-ot igénylik	12	«

Íjjású egyesületek, amennyiben a Szövetség kiadványaira igényt tartanak, tagdíj címén évi hat aranykoronát fizetnek.

A Szövetség hivatalos közlönyét, a «Vasárnap»-ot az alapító, törzs és testületi tagok csak akkor igényelhetik, ha tagdíjukon felül évi négy aranykorona előfizetési díjat is befizetnek. A «Falut» című lapot a törzstagok és fiókszövetségek, mint a tagdíj járulékát díjmentesen kapják.

A „Falut” című folyóirat karácsonyi száma.

Bodó János és Bodor Antal dr. szerkesztésében nyolcvan-nyolc oldal terjedelemben jelent meg a «Falut» karácsonyi száma. Képekkel gazdagon tarkított, változatos rovatai behatóan és érdekesen foglalkoznak a falufejlesztés problémáival, a falu közegészségügyével, gazdasági szakkérdésekkel s a műkedvelő, testzedő és egyéb vidéki egyletek munkásságaival. Több érdekes szépirodalmi cikk egészíti ki a hézagpótló lap tartalmát. A lap a Faluszövetség hivatalos havi folyóirata. Mutatványszámot készség-kül küld a Faluszövetség Budapest, V., Zoltán-utca 8.

TANÁCSADÓ

Kérdés. Amerikába lehet-e postacsomagot küldeni? (D. K.) — **Felelet.** Postacsomagot tíz kilogramm súlyig küldhet Amerikába. A csomagra Amerikában magas vámot és egyéb díjakat rónak, amelyeket, ha a címzett a csomagot át nem venné, a földadó köteles megfizetni. Tekintettel arra, hogy az Északamerikai Egyesült Államokba való csomagküldésnek több szabálya van, leghelyesebb, ha a helybeli postahivatal útmutatása szerint jár el a csomag elkészítésénél és földadásánál. Mindenesetre csak akkor küldjön csomagot, ha tudja, hogy a címzett bizonyosan átveszi, nehogy azt visszakézbessék és köteles legyen viselni a vámot és illetéket.

Kérdés. 1. Hogyan kell előkészíteni a földet fajskoldóhoz? 2. Milyen mélyre kell ültetni a gyümölcsfamagvakat? 3. Mikor kell nemesíteni a vadaltanyt? (Ifjú K. Sz. J.) — **Felelet.** 1. A földet legjobb rigolirozni 60—80 centiméter mélyen és istállótrágyával trágyázni. 2. Alma-, körtemagvakat 3—4 centiméter, csonthéjjasokat 5—6 centiméter, a diót és a gesztenyét 6—8 centiméter mélyre kell vetni. 3. Az egýeves csemetéket szokták ojtani. Az ojtás és átültetés módszereit a kiadóhivatalunkban megrendelhető; Mohács Mátyás: «Gyümölcstermesztés» című könyvben ismerheti meg.

Kérdés. A kassai 5-ös honvédhuszárknál szolgáltam és ott 1903-ban rokkant lettem. Rokkantteltményeimet 1904—1919-ig rendszeresen kaptam, azóta azonban semmit sem kapok. Jögom van-e a rokkant nyugdíjhoz és azt hol kereshetem? (Tiszadada.) — **Felelet.** Tekintettel arra, hogy már a kébében föl volt véve a rokkant állományába, kérvénnyel forduljon a honvédelmi miniszter úrhoz rokkantteltménye folyósítása ügyében. A kérvényt a járási népgondozó hivatalnál is benyújthatja, amely azt fölterjeszti.

Kérdés. A folyamórségét mi a kezdő fizetés és van-e nyugdíj? (N. M., Törökszentmiklós.) — **Felelet.** Kezdő fizetés az első évben tiznapontkint 51 ezer korona, egy év után 141 ezer korona. Csak hivatásos altiszt részesülhet nyugdíjban.

Kérdés. Mivel tánterhetem el arcomról a kellemetlen szöröket? (Egy hü olvasó.) — **Felelet.** Háziszerekkel ne kísérletezzék, hanem orvostól kérjen tanácsot vagy kozmetikai intézetet keressen föl.

Kérdés. Két védkás földet vettem 1923 április 3-án, de a vételi illetéket csak most szabtk ki aranykoronában. Jöges-e ez? (Hajdunánási előfizető.) — **Felelet.** Igen, mert önnek kellett volna sürgetni az illeték kiszabását. Ha ez annakidején nem történt meg, úgy a legújabb törvényes intézkedés folytán a mai érték veendő figyelembe és ez után szabandó ki a vételi illeték.

Kérdés. Házastársak között keletkezett veszekedés közepette az asszony becsületsértéssel illette a férjét. Mit érdemel? (Egy hü előfizető.) — **Felelet.** Házastársak között, ha történik is becsületsértés, nem szokás bíróság elé vinni. Idegent néhány százezer koronára büntetnének meg a szóbanforgó kifejezés használatáért.

Kérdés. Gyermekeim között vagyonomat szésoztottam azál, hogy a mindenkor termés jele enged illet meg hasonlítottaként. Bármí okból megtagadjatják-e ennek kiadását? (Egy hü olvasó, Páhi.) — **Felelet.** Semmi címen sem tagadható meg a hasonlólvétet jövedelem öntől. Forduljon bírósághoz.

Kérdés. Apósom másodsor nősil, mi illetí meg halála után az özvegyet? (Egy hü olvasó, Szegvár.) — **Felelet.** A másodík nő özvegyi joga egy gyermekrés hásonlívzetéből áll.

A kiadóhivatal üzenetei. (Érdeklődő.) Ha egy évre előfizet, a Vasárnap gyönyörű képes naptárát ingyen küldjük meg.

Üzenet a könyvrendelőknek. Balanyi: Világtörténelem 54.000 korona, Sreter: Összeomlás az alban arcvonalon 32.000 K. E könyvek árába már a postaköltséget is beleszámítottuk. A pénz előre kell beküldeni. Kiadóhivatalunk könyvszolgáltatása újan minden könyvet meg lehet rendelni. Wells: A világ története, fűzve 98.000, kötve 105.000 K, Marczali: Nagy képes világtörténet (12 kötet) 2.100.000 K, Tolnai: Világtörténet (10 kötet) 500.000 K, Tolnai: Világlexikon (8 kötet) 560.000 K, Sven Hedin: Rejtelmes India 200.000 K. Ezekhez még a postaköltsék is járul, amelyet utánvételez a kiadóhivatal.

Kétszáz szegény gyermek karácsonyi ebédeje.

A clevelandi (Amerika) magyar asszonyok adományából karácsony első napján kétszáz szegénysorsú fővárosi gyermek kapott ünnepi ebédet egyik iskolában.

VASÁRNAPTÓL VASÁRNAPIG GAZDATÁRSADALMI HIREK

Az Alsódumántúli Mezőgazdasági Kamara ötszáz községet látogat meg.

Az Alsódumántúli Mezőgazdasági Kamara elhatározta, hogy a körzetéhez tartozó Baranya, Somogy, Tolna és Zala vármegyék majdnem ötszáz községét az elnökség és a tisztviselői kar személyesen fogja meglátogatni és előadás keretében felvilágosítja őket mindazon tudnivalókról, amelyek a mezőgazdasági érdekképviseletről szóló törvény kapcsán szükségesek. A körutazást megelőzőleg minden községi (körgyűlési, városi) járási és vármegyei mezőgazdasági bizottságnak megküldötték a könyveket, nyomtatványokat és írószereket és e hónap közepén a tisztviselői kar egy időben kezdte meg körútját mind a négy vármegyében. Horváth Jenő igazgató Tolna vármegye központi járását, Asztalos Lajos főtitkár Zala vármegye tapolcai járását, Rajczy Géza titkár Somogy vármegye csurgói járását, Molnár Pál s. titkár pedig Baranya vármegye pécsváradai járását utazták be és az első nyolc nap alatt huszonegy előadást tartottak. Az előadások iránt minden várokozást felülmúló érdeklődés mutatkozott a községekben, amennyiben nemcsak a mezőgazdasági bizottság választott tagjai, hanem a mezői gazdálkodással foglalkozó társadalmi rétegek minden osztálya is igen nagy számmal hallgatta végig azokat.

Kitüntetett gazdasági cseléd.

Pálffy Anna grófnő pestmegyei úri gazdaságában Oláh István mint gazdasági cseléd és arató több mint harminc éven át hűségesen szolgált. A földmivélségügyi miniszter ezért oklevéllel tüntette ki. Az oklevélet és a pénzjutalmat, amit a munkaadó is bőségesen megtoldott, képviselőtestületi ülésben a lakosság részvétele mellett Mészó Rudolf gyömöri járási főszolgabíró buzdító beszéd kíséretében adta át. A gyömörmazostól cseléd meghatottan mondott köszönetet a kitüntetésért.

Mc GORMICK TRACTOR

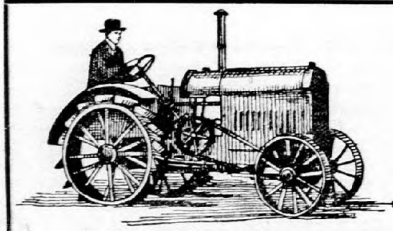
International Harvester Company Mc Cormick & Deering, Chicago

VEZÉRKÉPVISELET

DÉNES B.

Részvénytársaság, Gőz- és Motorekeozsztály Budapest, V., Váci-út 98.

Lévélcím: Budapest 56. Flókbérlő. — Sürgönycím: «Débert Budapest». Telefon: 139—15 és 70—43. — Alapítva 1883.

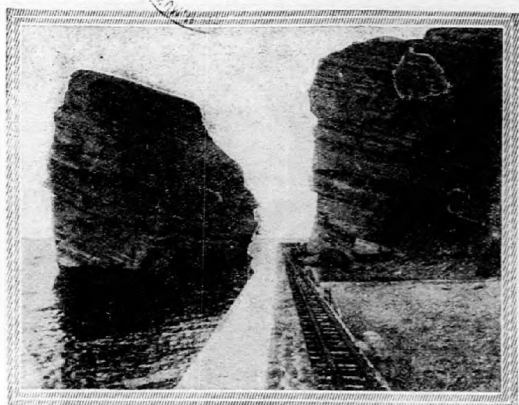
raktárról
azonnal
szállítható

Értekezlet a zöldségtermelés ügyében.

A Duna-Tiszaközi Mezőgazdasági Kamara Kecskeméten december hó 21-én értekezletet tartott a zöldségtermelés ügyében. *Staub* Elemér elnök bejelentette, hogy az osztrákokkal sikerülni fog még január havában kereskedelmi szerződést kötni és ha ez tényleg bekövetkezik, akkor nagy előnyére lesz hazai zöldségtermelésünknek. A kamarának az a feladata, hogy a külföldi értékesítési lehetőségek ismeretében mintegy irányt szabjon a termelésnek s oly zöldségfélések termelését igyekezze előmozdítani, amelyek minden nehézség nélkül értékesíthetők. Mindazonáltal a kamara állandóan tájékoztatni fogja a zöldségtermelőket arról, hogy minő kilátások vannak a zöldségértékesítés terén. *Benedek* Sándor az Országos Magyar Kereskedelmi Egyesülés képviselője előadást tartott a zöldségértékesítés kérdéséről és megállapította, hogy bizonyos zöldségfélésekben határozott túltermelés van s ezekről a termelést határozottan csökkenteni kell. Véleménye szerint jobban fel kell karolni a torna termelést, amely igen jó áron értékesíthető és amelyet csak igen kis mértékben termelünk. A kamara figyelmébe ajánlotta a nürnbergi tormatermelés tanulmányozását és azt ajánlotta, hogy a kamara szerződtesen nürnbergi tormatermelő szakmunkásokat, hogy ezzel hatalmasan felendítse a torna-termelést. Ugyancsak jobban kell felkarolni a babtermelést és pedig száraz babtermelésre kell a fősúlyt helyezni, mert a száraz babnak nemcsak Európában, hanem Amerikában is meg van a biztos felvevő piaca. *Barna* Tibor, a termelők képviselője, gyakorlati tapasztalatai alapján azt állította, hogy a korai zöldségfélések termelésére kell a fősúlyt helyezni. *Nagy Mihály* és *Gesztyei Nagy László* főleg a feldolgozó ipar igényeivel és szükségletével alkalmazkodó cikkek termelését tartják szükségesnek.

Tenyészkanok és husmerinók Németországból.

A Duna-Tiszaközi Mezőgazdasági Kamarának sikerült összeköttetést létesíteni Németország egyik legkiválóbb sertés- és juh-tenyésztő gazdaságával, mely hajlandóan nyilatkozott yorkshieri tenyészkanokat és husmerinó tenyészkosokat szállítani a magyar gazdáknak. A gazdaságban április közepén kb. százhusz fiatal tenyészkos kerül eladásra. Tenyészkanok bármikor kaphatók. Felhívjuk az érdeklődő gazdák figyelmét ezekre a lehetőségekre s kérjük, hogy megrendeléseiket a Duna-Tiszaközi Mezőgazdasági Kamarához (Kecskemét, Rákóczi-út 5. sz.) juttatni sziveskedjenek.

Érdekes vasútvonal Helgoland-szigetén.

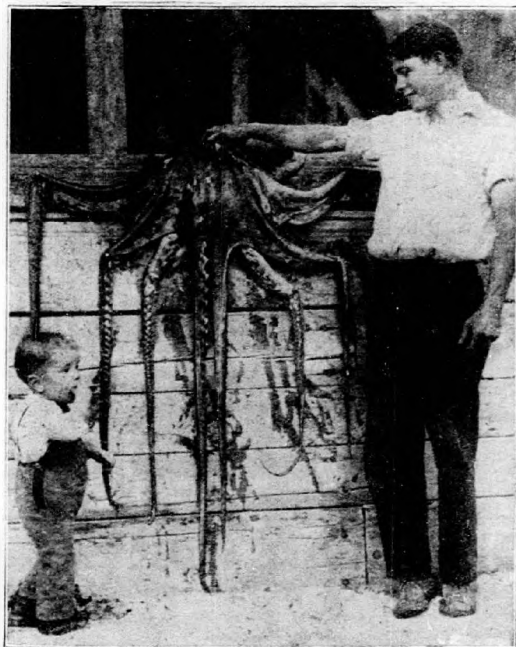
Uj folytatásos elbeszélésünk. Mai számunkban vesz kezdetét *A világítótorony* című négy-öt folytatásos elbeszélésünk közlése. A rendkívül érdekes északi elbeszélést *Vécsey* Leó fordította magyarra.

Karácsonyi amnesztia. Magyarország kormányzója a karácsonyi alkalmával negyvennyolc elítéltnél adott kegyelmet. Kegyelemben részesült többek között egy halálraítélt: *B. Molnár* József, akit gyújtogatásért ítélték halálra és büntetését tízévi szabadságvesztés büntetésre változtatta át az államfő, továbbá a proletárdiktatúra idején elkövetett bűncselekmények miatt súlyos fegyűzhüntetésre ítélt négy egyén, akiknek büntetésük hátralevő részét engedte el. Ez a négy kommunista: *Bede* Ferenc, *Bede* István, *Baranyó* István és *Markó* János, akik 1919 óta ültek börtönben.

Arany asszonyszivek. A népiéleti miniszter elismerő díszokirattal tüntetett ki négy szegénysorsú pécsi asszonyt, akik elhagyott gyermekeket vettek magukhoz a gyermekmenhelyből és gondos szeretettel végezték azok fölnevelését. A nevelőszülők a következők: özvegy *Kraft* Jánosné, egy városi tisztviselő özvegye, akinek magának nyolc gyermeke van; özvegy *Kaufmann* Józsefné, egy férisszabó özvegye, akinek két gyermeke van; *Dobek* Jánosné, egy bányamunkás felesége, akinek három gyermeke van és négy menhelyi gyermeket nevelt föl; végül özvegy *Hladni* Józsefné, aki már hetvenhétéves, harminöt gyermeket nevelt föl és jelenleg is három menhelyi gyermeket gondoz. A díszokleveleket meleg ünnepség keretében adták át a négy derék asszonynak, akik mind-egyikének aranyból van a szíve.

A magyar képviselők a cseh parlamentben tiltakoznak az elnyomás ellen. A prágai képviselőházban *Szent Iványi* József képviselő a magyar nemzeti párt nevében a következő nyilatkozatot olvasta fel:

— Mi, a büntetések és igazságtalanságok békéje által leginkább sújtott magyarok, mindig követeltük örendelkezési jogunk elismerését. Minden alkalommal hangoztatuk, hogy ez az állam nem a mi akaratum, ez az államot nem a benne élő népe egyetértő testvériségű, de a hatalom, a szuronyoknak, a jogfosztáson keresztül is érvényesülő hatalma hozta létre. Apáink szellemében, gyermekeink iránti kötelességből ismételtlen tiltakozunk a rajtunk végrehajtott büntetés ellen és követeljük a békeszerződések gyökeres revízióját és az örendelkezési jog elve alapján való jóvátételt a súlyos hibáknak. Arra törekszünk, hogy megerősítsük hadállásainkat és megerősödve alkalmassá tegyük sorainkat az eredményes küzdelemre és nemzeti életünk szabad megnyilvánulásának kikényszerítésére. És mert az elnyomás testvérpolitikája a csehszlovák nemzeti állam gondolatában gyökerezik és mert a csehszlovák kormány ellen feltétlen bizalmatlansággal viseltetünk, realpolitikánk alapja: a küzdelem a csehszlovák nemzeti állam gondolata és erőszakolása ellen, célja: a nemzeti autonómia kiküzdése Szlovenszko és Ruszinszko egész őslakosságával egyetértő testvériségben.

Ritka halászsákmány.

Hetven kilogramm súlyú polip, melyet az Atlanti óceán északi partján fogtak.

Műkedvelő előadás Somogyváron.

A Somogyvári Ifjúsági Önképzőkor hősi halottjainak emlékszozára javára műkedvelő előadást rendezett, melyen igen nagy sikerrel került színre a „Szilvő Kapitány” című háromfelvonásos hazafias darab. A kintő szereplőket Vágner Gyula és Bálint Ferenc tanítók tanították be. Képünk a szereplőket ábrázolja. Felső sor balról jobbra: Ember József, Májér György, Lengyelőti Lajos. Középső sor: Horváth Ferenc, Kelemen György, Horváth László, Füst Mariska, Vágner Gyula, Gróf István.

(Beküldte Maties István Somogyvárról.)

Megint fészkelődnek a kommunisták. A levitézlett kommunisták nem tudnak nyugton maradni, mindenáron forradalmosítani szeretnék Magyarországot. Megint felüleltek egy párat s közöttük olyant, aki nem valami megkötyagosodott hintáslegény, hanem egy volt miniszteri tanácsos. A rendőrség hosszas nyomozás után megállapította, hogy egy öttagú társaság körülbelül két esztendő óta a moszkvai szovjetbizottság megbízásából valósággal kémizsgálatot végezt Magyarországon, politikai, katonai és gazdasági felvilágosításokat vitt Bécsbe s ezért az ottani szovjetbizottságtól magas pénzjutalomban részesült. A társaság feje **Marich Jenő**, a közlelmzési minisztérium egykori miniszteri tanácsosa, akinek nevét egy hatalmas burgonyapanama tette ismertté a világháború befejezése előtt. Mikor a társaság ismét Budapestre érkezett a keleti pályaudvaron a rendőrség emberei lefogták őket. A főkapitányságon eleinte tagadtak, de később **Marich** bevallott mindent. Beismerte, hogy a bécsi szovjetközponttól szolgálataikért jelentős pénzjutalmakat kaptak és azzal védekezett, hogy azért állott kommunista szolgálatba, mert nem bírta el a szegénységet. A másik vezér **Kulcsár Lipót** bécsi áhliarpórá.

Nyári zápor — télen. Békéscsaba lakosságát szokatlan természeti tünemény lepte meg. A tél kellős közepén heves villámás és mennydörgés kíséretében bőséges eső esett. Szegeden villámás és mennydörgés mellett rövid ideig tartó jeges záporosó hullott.

Farkasok egy olasz vasúttállomáson. A kis **Prestino-Mastagna** vasúti állomásának hivatalnokait egy egész éjjel farkasok tartották rémületben. Egy földműves agyonvert egy farkast s azt a vasúti állomás fészereiben helyezte el. Este felé egész farkasjajka jelent meg a vasúti állomás mellett. A feyvertelen vasúti hivatalnokok bezárkóztak az állomás épületébe s még szolgálatukat sem tudták ellátni. A farkasok csak reggel felé vonultak el.

Árvizek borzalmas pusztításai. A nagyarányú havazás után hirtelen beállott meleg idő miatt mindenféle megdagadtak a folyók és az egész országból és a megszállott területekről nagyarányú áradásokat jelentenek. Az árvíz borzalmas pusztításokat visz véghez, úgy hogy nemcsak épületek és állatok, hanem emberek is esnek áldozatul. A megszállott Erdélyben a kiáradt Szamos többi közt előntötte **Borgó, Magyarvádas, Nagyiklód, Bonchida** és a környékbeli községeket. Az ár magával ragadta a hidakat, elmosta a vasúti töltéseket és a falvak népe rémületben menekült. Szászrégen. Alsóváros, az árvíz martalékává lett. A Maros Gyulafehérvárot és Dévánt nagy károkat okozott és több ember halált léte az árban. A Nagyküküllő a **Segesvár** melletti nagy vashidat is elragadta. **Torda** környékén a jégtáblák összezúzták mindent. **Keresztes** község lakói javarészen elmenekültek. Akik otthon maradtak, a házak tetejére menekültek az ár elől. Az egyik ház tetején a hidegben didergő emberek tüzet gyújtottak, aminek az lett a vége, hogy lángbaborult a ház, mire a rajtalévő család a hullánokba vetette magát és halált léte. Kolozsvár egy része is víz alatt áll. Az erdélyi vasútvonalak legnagyobb része víz alá került s ezért a legtöbb vonalon beszüntették a közlekedést. A trianoni határon innen, különösen Békésmegyében pusztít erősen az áradás. A legnagyobb a veszedelem **Vészto** környékén, ahol a karácsonyi ünnepekben az egész környék népe a katonasággal együtt dolgozott, hogy elejét vehessék az árvíz pusztításainak. Az árvíz azonban előntötte a környéket és a katonaság csónakokkal és tutajokkal mentette az embereket és az állatokat. A **Körösök** víze nagyon erősen megduzzadt és előntötte a vidéket. A **Holt-Körös**nél dvágták a dákat, hogy a nagyobb veszedelmek elkerüljék. A románok is átvágták Székelyudvarnál a **Fehér-Körös** jobboldali gátját, hogy megmentsék a környező községeket. A román megszállás alatt lévő területekkel együtt a **Körösök** mentén mintegy 80.000 holdnyi terület áll víz alatt. Mintegy 200 tanyát öntött el az ár s ezek közül mindössze pár tágából épült ház megmaradására lehet számítani. A völgyből épített házak egymásután omlanak össze. A tanyák és a falvak népe kétségbeesve menekül. Ha az ár eleni védekezés a **Körösök** egész vonalán egyértelműen történelmi volna és a trianoni határ miatt az oláhok és a magyar hatóságok nem tettek volna különálló intézkedéseket, úgy a kár, ha elkerülhető nem is lett volna, de legalább sokkal kisebb lehetett volna. Mivel az árvíz pusztította vidéken elvetemült emberek csónakokkal fosztogatták az elhagyott házakat, a kormány **statutumot** hirdetett ezeken a vidékeken. Az árvíz miatt a Gyula-Kötegyán, a Szeghalom, Vészto, Körösnyárharsány, a Vészto-Kötegyán és a Nagycesed-Agerdömajor közti vasúti forgalmat be kellett szüntetni. **Mayer** János földmívelésügyi miniszter a miniszterium vizirajzi osztályának tisztviselőivel együtt a karácsonyi ünnepek hivatalában töltötte és megette a szükséges intézkedéseket a veszedelem csökkentésére és a bajbajutottak megsegítésére. A népjóléti miniszter az inségbajutottak részére segítséget adott. A kormány megbízottak küldött Bukarestbe, hogy az oláh kormánytól a legsürgősebb intézkedések megtételét kérje. Lapunk zártakor a mentési munkálatok folyamatban vannak.

Meghalt Kuzmik Pál egyetemi tanár. Súlyos vesztése van a magyar orvostudományának, eperjesi **Kuzmik Pál** dr. nyilvános egyetemi tanár, a II. számú sebészeti klinika igazgatója a Bálint-klinikán tüdőgyulladás és sebfertőzés következtében elhunyt. Kötelességének lett az áldozata, mert egyik betegétől kapott fertőzést. Az elhunyt professzor az egyetemi ifjúságnak mindenkor egyik lelkes vezére volt. Kutatásainak eredményét számos tudományos munkában bocsátotta közre. A kommunizmus alatt tántoríthatatlan hazafias érzelméi miatt egyetemi tanzékétől megfosztottak, sőt léte is veszélyben forogott. **Kuzmik Pál** holttestét Eperjésre szállítják és a családi sírboltban helyezik örök nyugalomra.

Szánjáról a Körös jegére zuhan a magas partról. Kovács Péter gazdálkodó szánkójával hazafelé tartott tanyájáról Kunzentmárton felé. Hogy hamarabb hazerjén, a rövidebb úton, a Körös-parton lévő úgynevezett hajóvontató úton haladt. A nagy ködben azonban eltevesztette az utat és a nyolc méter magas partról rázuhant a Körös jegére. A jég betört, az egyik láb azonnal a víz alá merült, a másik pedig rövidesen kimúlt. Kovács Péter zúzódosok árán kiszabadult az összetört szánkó roncsai alól.

FORDSON TRACTOR

raktárról
azonnal
szállítható

Telefon:
66-15.

HALTENBERGER VILMOS

A Ford gyárak autorizált képviselője
Budapest, VI., Nagymező-utca 19. szám.

Sürgőselemi
Wilford Budapest.

Speciális amerikai gazdasági gépek: Oliver-ekék, tárcsásboronák, tárcsás szikekék, fűkaszálok, burgonya kiszedő, körfűrészes berendezés.

A Diákorszjáték eredményei: Autót nyert: 13. sorozat 35.343 számú sorsjegy.

Motorkerékpárt nyert: 13. sorozat 35.969 számú sorsjegy. Tizenkét személyes evőeszközt nyert a 20. sorozat 11.365 számú sorsjegy.

Bundát nyertek: 17. sorozat 38.105, 16. sorozat 26.506 számú sorsjegyek. **Kerékpárt nyertek:** 4. sorozat 22.446. számú, 6. sorozat 46.279 számú, 1. sorozat 60.654 számú, 5. sorozat 96.598 számú, 3. sorozat 53.263 számú, 6. sorozat 77.031 számú, sorsjegyek. **Ezüst cigarettatárcát nyertek:** 6. sorozat 86.317 számú, 12. sorozat 27.475 számú, 4. sorozat 50.200 számú sorsjegyek. **Arany karkötőránt nyertek:** 4. sorozat 53.811 számú, 6. sorozat 31.925 számú, 10. sorozat 71.195 számú sorsjegyek. **Ezüst retikült nyertek:** 7. sorozat 3127 számú, 2. sorozat 46.010 számú, 15. sorozat 79.492 számú sorsjegyek.

148 darab különböző tárgyat nyertek: 5. sorozat 55.976 számú, 13. sorozat 26.017 számú, 9. sorozat 6705 számú, 18. sorozat 32.176 számú, 8. sorozat 10.565 számú, 19. sorozat 75.986 számú, 3. sorozat 11.795 számú, 4. sorozat 4370 számú, 9. sorozat 9998 számú, 11. sorozat 72.728 számú, 2. sorozat 96.162 számú, 8. sorozat 33.310 számú, 2. sorozat 61.884 számú, 14. sorozat 71.837 számú, 14. sorozat 37.283 számú, 17. sorozat 35.141 számú, 11. sorozat 19.666 számú, 6. sorozat 59.150 számú, 14. sorozat 98.429 számú, 7. sorozat 71.888 számú, továbbá minden sorozatból nyert a 35.836 számú, 33.870 számú, 68.955 számú, 95.565 számú, 39.105 számú és az 59.588 számú sorsjegy. Nyertek még a 95.089 számból a 7., 11., 8., 12. és a 13. számú sorozat és a 44.635 számból a 13., 19., 10. és a 3. sorozat. Minden sorozatból nyert: 31.245 számú, 77.367 számú, 90.585 számú, 30.717 számú és a 1458 számú sorsjegy.

Csak saját költségükön jöhetnek haza az orosz foglyok. Mivel több oldalról történt érdeklődés az Oroszországban visszamaradt magyar hadifoglyok hazaszállításának feltételeiről, a belügyminiszter hivatalos uton közli az érdeklődőkkel, hogy az *Oroszországban visszamaradt magyar hadifoglyok hazaszállítása csak saját költségükön történhetik.* A hazaszállítási költség az orosz határról személyenként másfél-millió korona.

Új ünnepet jelölt ki a pápa. A pápa minden év októberének utolsó vasárnapjára új ünnepet jelölt ki, még pedig Krisztus birodalmának ünnepét. Ezen az ünnepnapon lesz az emberiség felajánlása Jézus szent Szívének, melyet X. Pius pápa írt elő. Az idén ezt az új ünnepet az egyház december 31-én üli meg.

Manapság sok gondja, baja van az embereknek, idegeik betegnek. Lapunk mai számában a Márzke-cég hirdet ezen bajok ellen orvosságot.

A virtuskodás vége. Dobroszlavjevics György szakács fogadásból tizennyolc fokos hidegben Belgrádnál átuszta a Závát. A vakmerő úszót, aki dacolt a Száva dermesztő vizében zárt jégtáblákkal is, utólréa a végzet. Amikor partot ért, az őt lelkesen ünneplő tömegből kivált egy elegáns nő és kijelentette, hogy szívesen nőül menne hozzá. Dobroszlavjevics György nem volt annyira megdermedve, hogy e váratlan ajánlatra tüzet ne fogott volna, beleegyezett hát a házasságba. Vigyázat tehát! Ova intjük úszóinkat, hogy jégzajlás idején kerüljék a folyókat...

Egy elmebeteg bankókat égetett el az utcán. Londonban a minap nagy tömeg hallgatott a Chester-szquaren egy — a nagy hideg ellenére is — könnyű nyári ruhába öltözött, meztelias fiatalembert, aki tüzzel szónokolt a világi hiúság ellen. A vándorapostol beszéd közben egy csomó hiúsfontos bankjegyet vett elő és égetni kezdte a drága bankót, hogy bebizonyítsa azt, hogy a földi javak az ő szemében semmit sem érnek. Ezt már a tömeg sem nézhette szó nélkül, megrohanták a fiatal apostolt s igyekeztek elvenni tőle a bankjegyeket. Kiderült aztán, hogy a fiatalember nem apostol, hanem szerencsétlen elmebeteg, aki megsejőkött az egyik elmegyógyítészettől. Arra még nem jött rá a rendőrség, hogy miként jutott a beteg a rengeteg pénzhez.

Állami gépjárműkezelőtanfolyam nyílik meg a technológiai és anyagvizsgáló-intézet keretében 1926 január 7-én. A tanfolyam célja, hogy hallgatóival a gépjárművek, személy- és teherautó-motórok, traktorok, motoros szántógépek, motoros csónakok stb., különösen azok többhengeres gyorsjárású motorainak szerkezetét, működését stb. rendszeresen elméleti és gyakorlati oktatás útján megismertesse. Beiratkozni december 27-től 1926 január 7-ig naponta délelőtt 12 órától 2 óráig és délután 5—7 óráig lehet a VIII., József-körút 6., 1. 8. alatti igazgatósági irodában. Tandíj 370.000 korona.

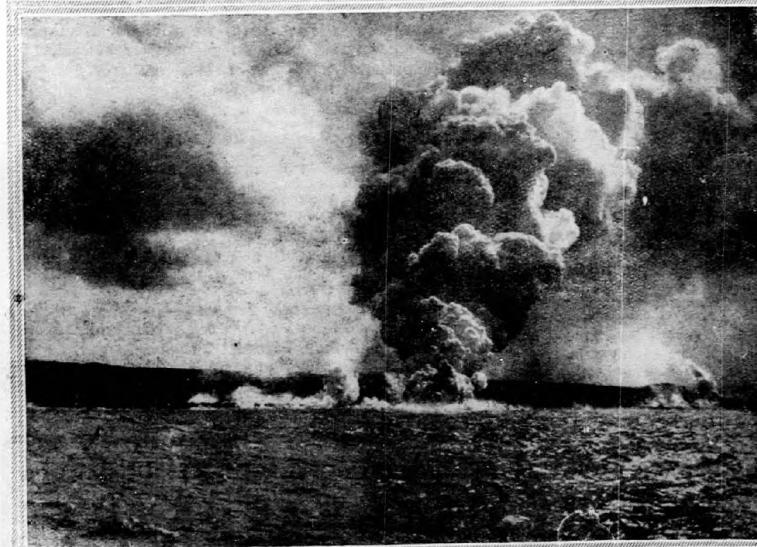
Elismerés és hála szavaival mondok köszönetet gyülekezetem nevében a Nagytekintetű Igazgatóságnak az Ecclesia Harangművek r.-t. által leszállított 418 és 118 kg. harangjainkért. Könyves szemlélt a gyülekezet minden tagja a harangok pontos és művészi kiállítását. Szóval ki nem fejezhető öröm töltött el minket, midőn áhítattal keltő, csendő, íszta hangjukat hallottuk. Nemesak mi, de a szomszédos falvak keresztény áhítattal hallgatják harangjaink csendő bugó hangját, elismeréssel és dicsőréttel emlékezve meg a cég kiváló és művészi munkájáról. Erősen él bennük az óhaj, mely rövidesen tetben fog nyilatkozni, hogy Önöknél szerzik be még hiányzó harangjainkat.

Fogadják még egyszer a Nagytekintetű Igazgatóság a pontos és művészi kiállítás harangjainkért hálás köszönetünket. Sura, 1925. december 21-én. Kiss József s. k. ev. lelkész.

Követendő példa. Varga Mátyas csabai háromszázézer koronát adományozott a szegény tüdőbetegek részére ezt az összeget tejrít kapta egy jómódú tüdőbetegetől s most ő tovább adja szegény tüdőbetegeknek. Szép és nemes cselekedet, amit sokaknak kellene követni, hogy minél erőteljesebb küzdelmet folytathassunk a pusztító vész ellen.

Haláragazolta a vonat a dorozsmai főszolgabírot. A dorozsmai vasúti állomás közelében a Budapest felől jövő gyorsvonat az elmúlt héten Varga György dorozsmai főbíró haláragazolta. A szerencsétlenséget néhány óra mulva vette észre a budapesti tehervonat mozdonyvezetője. A szerencsétlenség Dorozsmán igen nagy részvétet keltett.

Nagykörös törvényhatósági jogú város lesz. Nagykörös város husztagú küldöttsége kereste fel Rakovszky Iván belügyminisztert Ráday Gedeon gróf, a kerület nemzetgyűlési képviselőjének vezetésével. A küldöttség Pótharasztpusztának közigazgatási visszacsatolását kérte a minisztertől. További kérése a küldöttségnek az volt, hogy Nagykörost emelje a törvényhatósági joggal felruházott városok sorába, amire gazdasági helyzete és kulturális viszonyai érdemessé teszik. A miniszter mindkét kérdésre vonatkozóan megnyugtató választ adott, amit a küldöttség köszönettel vett tudomásul.

Tűzhányó-hegy Szamoa-szigetén. (Ausztrália.)

Körültötte folyó lávamezők, melyek hatalmas gőzfelhőkkel a tengerbe ömlenek,

Villamosítási mozgalmak.

Irta: Borus Ferenc, okl. gépészmérnök, az Agroluta ügy. igazgatója.

Csonk hazánk városai már mind rendelkeznek villamos energiával, úgyhogy villamos ellátásunk fejlődése egyet jelent mezőgazdavidékeink villamos ellátásának fejlődésével. A villamosítás egész Európában igen nagy lendületet vett a háború óta a természet, ha e kérdés nálunk is az érdeklődés előterében áll. Sajnos, mi e téren nagyon el vagyunk maradva. Míg Svájcban körülbelül 700 kwó fogyasztás esik egy lakosra egy évben, Németországban 141, Angliában 139, addig Csonk hazánkban csak csirke 28 kwó a fejenkénti évi fogyasztás. Természetes, hogy agrárszörzág létünkre a svájci számot talán soha nem fogjuk elérni, mégis bizonyos, hogy e tekintetben nagy fejlődésre számíthatunk még. A mezőgazdavidékek villamos ellátása mindenütt nehéz probléma. A szén- és egyéb forrásokban rejlő energiák gazdaságos kihasználása céljából egész vidékek ellátására épített nagy telepek és nagy hálózatok hatalmas tökétek köntek le s azok kamatban és fenntartásban oly állandó összegekért kívánunk meg évenként, melyeket a mi egyelőre kicsi és bizonyára csak lassan növekvő fogyasztásunk el nem bír. E tekintetben tehát a külföldi példákat nekünk csak rendkívül óvatosan szabad követnünk. Előbb inkább helyi kis telepek létesítését kell elősegítenünk. Azonban e kis telepeket is úgy kell építeni, hogy ezek minél kisebb tökéteket kössenek le. Tehát legjobb, ha valamely meglévő üzemhez kapcsolódnak (pl. malomhoz), mert így még az üzemi költségek is kisebbek lehetnek. Sajnos azonban, e téren is bizonyos kilengéseket találunk. A munkaiányi tökéerővel nem rendelkező oly vállalkozókat is csábit községi villamostelepek építésére, akik, ha a házi belső berendezéseken a hálózathoz szükséges pénz legnagyobb részét megkeresni nem tudják, hamar fizetési nehézségekbe esnek. Az ily kis villamos-telepek is legcélszerűbben a Németországban nagy telepeknél használatos vegyes rendszerben épülhetnek meg, ahol a szükséges töké egyrészt maga a község, illetve a lakosság nyíltan adja. Így egyrészt a község befolyása biztosítva van, másrészt a telep anyagi helyzete is szilárd lesz, de egyúttal fogyasztás is sokkal inkább várható az anyagilag valamennyire érdekelt lakosság részéről. Ily vegyes rendszerű társaság jó néhány van már hazánkban és életrevalóságukat szemben az előbb említettekkel bebizonyították. Helyes volna és a villamosítás fejlődéséhez nagyban hozzájárulna, ha ily vegyes társaságokban való részvételhez a községek a pénzügyi kormány jóváhagyását könnyen elnyernek.

A kereskedelmi minisztériumban régóta befejezés előtt áll az ú. n. elektromosságügyi törvény. Jó volna, ha ez a törvény az okvetlenül szükséges úthasználatok kérdésének rendezése mellett e szempontok figyelembevételével minél előbb egy helyes felsőbb irányítást tenne lehetővé.

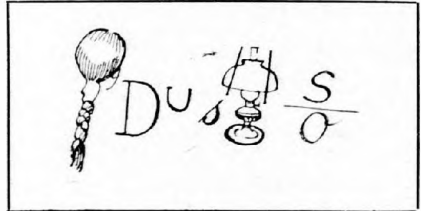
REJTVÉNYEK

1. Képrejtvény.

(Beküldte Stancl Gyula Babocsáról.)

2. Képrejtvény.

(Beküldte Fábán Etus Hajdúszámsoról.)

3. Számrejtvény.

- 1, 12, 4, 22, 13, 17, 31, 32, Városnév.
2, 9, 30. Emlerfejen található.
28, 29. Nővény.
3, 10, 11. Szekeren megtalálód.
6, 14, 8, 5. Összel csinálják.
25, 16, 19, 7, 27. Leánynév.
23, 24, 21, 26. Leánynév.
18, 15, 20. A gazdaságban nélkülözhetetlen.
1-32. Ismert közmondás.

(Beküldte Takács József Balkányról.)

A rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával 3-ik számunkban közöljük.

A mult évi 50-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtése:

1. Képrejtvény: Hires város az Alföldön Kecskemét.
2. Képrejtvény: A háztetőn gölygymadar kelepel.
3. Szókörjtvény: Kicsiny a bors, de erős.
4. Bűtrejtvény: Pártonkivűl.

Megejtették: Ifj. Hajdu József, Bene János, Szilvács József, Szarvas Mihály, Barath Miklós, Kisnémet János, Nyaka Lajos, Turós István, Mészáros Béla, Szabó Jana György, Vég Magda, Vollmann Ferenc, ifj. Rencsisovszki István, Mester József, Rencsisovszki Anna, Mester Ferenc, Mester István, Rencsisovszki József, Rákai András, Laczkó Katalin, Olvasókör, Jámor Sándor, Sivák Ferenc, Takács János, Bartha Kálmán, Limpl Erzi, Balogh Imre, Weber János, ifj. Vargyas Mihály, Schmuk János, ifj. Komjáth András, Plosz Máttyás, Zakár László, Pápai József, Lipták Ferenc, Petes András, Fábán Etus, Nagy Vilma, Németh Ferenc, ifj. Banu Gyula, Arros Jenő, Galló János, Mile József, ifj. Szántó István, Oz János, Ferenczy Lajos, Gunda Vince, Visti Boldizsár, Gutács Lajos, Vágo Imre, Benács János, Sivák Ferenc, Vágo Imre, ifj. Borics László, Nyiri Esztike, Kolat Sándor, ifj. Kálmán Ferenc.

Jutalomkönyvet nyertek: Ferenczy Lajos (Mesterszállás), ifj. Vargyas Mihály (Dunaszentbenedek), Weber János (Szava), Vollmann Ferenc (Tolna), Turós István (Somogyjád).

A mult évi 51-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával jövő héten közöljük.

ADÓNAPTÁR

Január.

Január 1-én a decemberi általános forgalmi adó általán le-
rovasa a bélyegben átalányozottak által.

Az alkalmazzottak kereseti adóját a decemberi fizetések után a két példányban kiállítandó illetményjegyzék alapján január 15-ig kell befizetni az előjáráságmál.

Ugyancsak 15-ig kell befizetni a december havi általános forgalmi adó átalmiát (a készpénzben átalányozottaknak) és a fényűzési forgalmi adót.

A január havi általános forgalmi adó előlegek 21-ig fizetendők be.

A nyilvános számadásra kötelezett vállalatok tisztviselőinek és alkalmazottainak 1925. évi fizetése, igazgatósági, felügyelő- és végrehajtó-bizottsági tagjainak 1925. évi javadalmasa után járó nyugtáitelleket január végéig a kir. adóhivatalnál (Budapesten az illetéktiszabási hivatalnál) kell befizetni.

Az 1926. év első évnegyedére járó adók január 1-től február 15-ig fizetendők be.

Tűz, jég, élet, betörés, baleset és szavatossági biztosítást legelőnyösebben köt a

GAZDÁK BIZTOSÍTÓ SZÖVETKEZETE

Képvislet minden városban és községben.

* Központ: Budapest, IX., Üllői-út 1. szám.

VÁSÁR ÉS PIAC

Fővárosi árak 1925. évi december hó 27-én.

Gabonavásár. 76 kilogrammos tisztavideki búza 400—405, felsőtiszai és pestvidéki 397-5—402-5, fejrmegei és egyéb dunántúli 395—400, 77-es tiszai búza 405—410, felsőtiszai és pestvidéki 402-5—407-5, fejrmegei és egyéb dunántúli 400—405, 78-as tiszai búza 407-5—412-5, felsőtiszai 405—410, fejrmegei és egyéb dunántúli 402-5—407-5, 79-es tiszai 410—417-5, felsőtiszai 407-5—415, fejrmegei és egyéb dunántúli 405—412-5, rozs 245—250, takarmányárpa 235—250, sörépa 295—330, köles 210—220, zab 250—265, tengeri 185—190, korpa 172-5—177-5 korona métermázsánként.

Takarmányvásár. Rétság, elsőrendű, ó 140.000, másodrendű, ó 105—135.000, harmadrendű, csomagolásra 65—100.000, sarjuszéna 110—120.000, muharszéna 140—160.000, lucernaszéna 160—180.000, balticim 125.000, zabosbükönyszéna 120—140.000, tengeri morzsolt eladási árat nem tudjuk, mert mázsárlása nem jelentkezett; takarmányrépa 50.000, alomszalma elsőrendű 75—80.000 másodrendű 70—75.000, zsúpszalma 1 kéve 4000—5000 K. — *Milatkarmánypiac.* Malátacsira 1850, korpa 1800, konkoly 1900, nyolcas takarmányliszt 2250, olajpogácsa 2700, extrahált liszt 1500, szárított moslék 2800, malátatorkoly 2300, szárított répaszelet 1450, melasz 800, lótap 1200 korona kilogramként.

Vetőmagvak. Bab, fehér 260—280, bab, tarka 180—200, borsó, Viktória prima 420—450, borsó, Viktória másodrendű 320—350, balticim 750—800, büköny, tavaszi 280—300, cirokmag 120—130, koriandermag 260—280, csillagfűrt 200—220 ezer K. Fehérhere 2000—2500 millió K. Kendermag 320—340, köles, fehér 320—340, vörös 230—250, szürke 220—240, tarka 210—230, lenmag 600—650, lencse, prima 850—950, közep 400—600, apró 250—300 ezer K. Löhre nyers, nyagarankás, nem tisztítható 1800—2000, löhere, nyers, nyagarankás, tisztítható 2000—2300, löhere, nyagarankamentes 2300—2500, löhere, vörös, ólomzárólt 2700—2800, löhere, fehér ólomzárólt 3000—3100, lucernamag nyers, nyagarankás, nem tisztítható 2000—2100, lucernamag nyers, nyagarankás, tisztítható 2300—2600, lucernamag nyagarankamentes 2700—2900, lucernamag vörös, ólomzárólt 3200—3400, lucernamag fehér, ólomzárólt 3500—3800, mák 1700—1750 millió K. Muharmag 160—180, mustár 850—950, napraforgó, fehér 330—350, napraforgó, szürke 310—330 ezer K. Nyuszapuka 1500—1800 millió K. Tatarka 190—210, tökmag 560—580 ezer korona métermázsánként.

Vágómarhavásár. Okor legjobb 12—14, közepes 8-5—11-5, gyengébb 6—8, bika jobb 12—14, közepes és gyengébb 9—12, tehén jobb 10—13-5, közepes és gyengébb 6—10, kicsontozni való marha 3—6 ezer korona kilogrammonként elősúlyban.

Sertésvásár. Könnyű sertés 14—15, közepes 16—16-5 ezer korona kilogrammonként elősúlyban.

Szűrőmarhavásár. Elő borjú: Belföldi szópós, elsőrendű 16.500—17.000, kivételesen 18.000, másodrendű 15—16.000 korona kilogrammonként elősúlyban.

Juhvásár. Hízalt úri: 8500. Feljuttított juh 7500, kivérő és anyajuh 6250—6500 korona kilogrammonként elősúlyban.

Gyapjú. Szedett gyapjú 28—30.000, uradalmi gyapjú 30—33.000, báránygyapjú 27.000 korona kilogrammonként.

Vadpiac. Nyúl bőrből darabja 50—90.000, facán darabja 60—70.000, fogly darabja 20—35.000 korona.

Nyersbőr. Marhabőr 17—18.500, borjubőr 28.000, juhbőr 12—13.000 korona kilogrammonként.

Tej és tejtermékek. Teljes tej literje december 18-tól 5000—5400, tejszínhab literje 44—55.000, tejfel literje 20—26.000, vaj kg-ja kicsinyben 70—80.000, nagyban 58—60.000, juhturó kg-ja 36—40.000, tehénturó kg-ja 12—16.000, ementáli sajt kg-ja kicsinyben 57—80.000, nagyban 40—45.000, gróji sajt kg-ja kicsinyben 60—80.000, trappista sajt kg-ja kicsinyben 35—50.000, nagyban 28—32.000 korona.

Baromfi és tojás. Csirke darabja 16—40.000, tyúk darabja 35—60.000, hizott ruca kg-ja 26—30.000, hizott iúd kg-ja 26—30.000, sovány pulyka darabja 60—100.000, hizott pulyka kg-ja 22—25.000, ludmáj kg-ja 50—100.000, libasztr kg-ja 32—50.000, tojás darabja 2000—3000 korona.

Halpiac. Árak kilogrammonként: Ponty kicsinyben 25—40.000, nagyban 30.000, harcsa 50—90.000, compó és kárasz 20—30.000, süldő 80—100.000, csuka 30—50.000, kecsge 60—90.000 korona.

Zöldég és gyümölcs. Sárgarépa 2000—6000, petrezselyem 2000—6000, zeller 4000—10.000, karalébe 2000—8000, vöröshagyma 1400—2400, fokhagyma 16—30.000, cékla 3000—6000, fejeskáposzta 1000—3000, kelkáposzta 3000—7000, vöröskáposzta 2000—6000, rózsaburgonya kicsinyben 1600—2000, nagyban 145.000, sárgaburgonya kicsinyben 1500—1800, nagyban 145.000, fehérburgonya kicsinyben 1200—1600, nagyban 80—100.000, retek 2000—6000, karfiol 6000—14.000, alma 8000—28.000, spenót 8000—18.000, champingomba 50—100.000, torma 4000—25.000, körte 16—30.000, szőlő 20—32.000, dió 6000—18.000, gesztenye 7000—10.000, naspolya 8000—14.000 korona kilogrammonként.

Szegedi paprikapiac. Füzér 60—75.000, édesnemes 30—35.000, félédes 24—27.000, rózska 14—20.000, másodrendű 7000—10.000, harmadrendű 3000—4000 korona.

Bor. A borpiac kisse szállár: Árak literenként nagyban: Dános 6000, Szeged vidéke 6000, Sárvár 3000—3500, 4000—4500, Domszóló 3500—4000 korona.

Idegen pénznemek legmagasabb ára 1925 december hó 29-én. 1 angol font 346.690 K, 1 dollár 71.900 K, 1 francia frank 2661 K, 1 cseh korona 217.75 K, 1 román lei 337-5 K, 1 német marka 17.018 K, 1 osztrák schilling 10.089 K, 1 svájci frank 13.833 K, 1 lengyel zloty 9400 K. — 20 koronás arany 288.000 K, ezüstkorona 6400 K, ezüstforint 16.000 K, ezüst ótkorona 33.000 K. Zürichben 100 magyar koronát 0'007255 svájci frankot fizettek.

Főszerkesztő: **Meskó Pál.** Felelős szerkesztő: **Perlaty György.** Felolvasó kiadó: **Bak Imre.**

**Ügyeljen
bevásárlásainál!**

védjegyünkre!

*Akár Szeged, akár Páris
FRANCK mindenütt
populáris.*

D. 177 O. No. I. — V. 11.

TRÉFÁK

Ripacséknál.

Vidéki színész: Nem játszom tovább igazgató úr. Az előbb egy csizmát vágtak a fejemhez.

Igazgató: Egy okkal több, hogy tovább játsszon. Hátha a fejéhez vágják a csizma párját is.

A mérték.

Örmester: Hallja Kóhn, maga rinócerosz, miért áll ki a sorból két kilométernyire.

Kóhn: (Egy lépést visszalép.)

Örmester: A csillagos füzüanfüttyölőjélt magának Kóhn. Két kilométert mondtam és most meg egy egész lépéssel curukkol?! I.

A madáreledel.

Grün Mór, mióta rossz a tőzse, csempészéssel keresi meg a mindennapi libapecsényéhez szükségesekeket. Legutóbb, mikor a határon ismét át akart jönni egy zsák kávéval, aminek tilos a behozatala, megszólította a vámőr.

— Mit viszel abban a zsákban?

— Madáreledelt.

— A vámőr él a gyanúperrel és kioldja a zsák száját:

— De hiszen ebben kávé van! A kávént nem eszi a madár!

— Nem? — mondja Grün. — Ha nem eszi, akkor — megdöglik.

Főbenjáró bűn.

Örmester: Százados úrnak jelentem alázatosan, Bende újonc az éjjel meghalt.

Százados (dühösen): Hogy mert? Még ki sem volt oktatva!

Ez is mentőség.

Egy siralmas ábrázott ember ül a vádoltak padján. A bíró kérdi:

— Vádolt! Van-e még valami, amit védelmére fölhozhat?

— Igenis van — nyögi a vádolt — méltóztassék figyelembe venni, hogy — pénteki napon születtem.

(Beküldte ifjú Komját András Gyöngyöshalászlól.)

A VILÁGÍTÓTORONY

ÉSZAKI REGÉNY
FORDITOTTA: VÉCSEY LEÓ

A kavics csikorogva zördült a csónak terhe alatt. A kormányos beleült, rövid evezőjével megasztította a gránitsziklát. Peder ledobta a kötelet; a csónak szabadon kitancolt a tengerre. Az evezők belemérültek a vízbe. Egy nagy hullám felkapta az egész alkotmányt és nyomban eltakarta széles hátával.

— Peder — kiáltotta a kormányos a legközelebbi hullám tarajáról, mint kinek valami közölnivaló jutott még az utolsó pillanatban eszébe — a feleséged üdvözöl. És a fiúnak már négy foga van!

Azután ismét eltűnt a csónak, majd még egyszer előbukkant, messzi kint a tengeren mind kisebbnek és kisebbnek látszott, ahogy gyámoltalanul dobálózott egyik hullámról a másikra. Eltűnt, majd ismét előkerült, míg végre is befutott két hatalmas szikla között a csatornába. Az ég safránysárgán ragyogott a fehér habtarajokkal cicomázott zöld tenger és a tengeri mohával borított fekete sziklák felett.

— Már négy foga van a fiúnak — mondotta Peder és hosszan utána nézett a csónaknak, amely még az éjtszaka beállta előtt otthon lehetett, ha erősen nekiláttak az evezésnek. De a sziklák labirintusa már elnyelte a kis alkotmányt és nem bocsátotta többé el. Peder megfordult, felnézett a világítótornyos jölsimert sisakjára, kiköppött és belépett az ajtó boltozata alá. A széltől védetten meggyújtotta azután kialudt pipáját.

Lassú léptekkel jött Knut a hatalmas kerek gránitlap körül, amelyre a világítótornyot épült. Kezeit hátul összefonva megállt, ugyanazon a helyen, ahol előbb Peder állott és ugyanabba az irányba nézett. Az ujjai nyughatatlanul mozogtak, néha rázott egyet a vállán, mintha valami elképzelt, rajta nyugó terhet igazítana helyre.

— Bizony, most megint nyolc nap, amíg újra jönnek — szólalt meg Peder, akiben a szárazföldi vendégek rövid látogatása után még erős beszélgetési hajlandóság maradt vissza. De Knutnak nem volt kedve társalogni. A hosszú évtizedek alatt, amióta a világítótornyos öre volt, megtanult hallgatni és hacsak nem magától kezdett beszélni, úgy olyan hiábavaló fáradság volt beszédre bírni, mintha a gránitsziklától vagy zátonyoktól kívánta volna valaki, hogy szólaljanak meg. Homlokába, mely keményebb és megkövültebb volt a kovánál, belelógott szürke, mindig nedves haja. Nehéz lett volna Pedernek mogorvább társat adni. Amikor őt rendelték ki a vízbefulladt Henrik helyébe szolgálatátrelre Skudenesusbe, úgy érezte, mintha börtönrre ítélték volna.

— Hát bizony, nyolc nap... nyolc nap... A szárazföldön elég gyorsan múlik el. — Az ég acél szíve vörösleni kezdett és a nyugat végnélküli nyáralkonya mind magasabba emelte a zenitét a végtelenségbe. Miután Peder rövid elmélkedést tartott az idő különös viselkedéséről, mely egy embernek gyorsabban, a másiknak lassan múlik, ismét fiának négy fogával kezdett foglalkozni és azt a gondolatot fejtegette, forgatta, hogy vajjon nem lenne-e célszerűbb, ha az embernek valami tökéletesebb rágoészköze lenne, mint a fogak, amelyek fájnak, amikor kibujnak és fájnak, amikor használhatatlannokká válnak. Pedernek volt egy lyukas szemfoga, amely gyakran kirozta és melynek eltávolítására négyhónapos szolgálat alatt hasztalan vágyott. Mert ha azután négy hét szabadságot töltötte a szárazföldön, eszébe sem jutott a fognak, hogy kellemetlenkedjék, úgy hogy Peder mindig megkegyelmezett neki. Alig volt azonban ismét elhagyott lakóhelyén, a világtól elzárva és a mogorva Knut társaságára utalva, újra kezdődtek a fájdalmak.

A fogról a világ tökéletlensége jutott Peder eszébe, azután a politikára került a sor, melynek főtétele Peder számára abban állott, hogy a svédoktól, akiket egész sereg okból gyűlölt, el kell szakadni, habár az okok közül, mint általában minden norvég, egyet sem tudott volna megnevezni. Végül kiterjeszkedett több más körülményre, mint a heringszállító vonatok elmaradására, amelyek ellenkeztek a világ ideális folyása iránt támasztott követelményeivel. Knutnak mogorva hallgatagságán azonban hajótörést szenvedett minden ferdőzése, úgy hogy végtére elhallgatott és szótlanul szívta pipáját.

— Hallod-e — mondotta mégis egy idő múlva — miért bujsz el mindig, ha a szárazföldiek jönnek? Mit gondolnak azok rólad? Ide jönnek, üdvözlötteket, élelmet és dohányt hoznak. Hol van Knut? A Knut nincs itt, valahol fenn a reflektoroknál vagy lent a pincében, vagy hátul a farakásoknál, szóval valahol, ahol nem jár ember. Azután elhajóznak és Knutot nem látták. Nyolc nap múlva megint jönnek és Knut megint nincs itt. Az ördögbe is, mit jelentesz ez? Mit fognak ezek rólad mesélni?

Knut előhúzza kezét a háta mögül és ökölbeszorította, mialatt vállán a láthatatlan terhet ismét helyreigazította. Azután anélkül, hogy Pederre nézett volna, megszólalt berzsdásodott hangon:

— Nem bírok rájuk nézni. Fülük ülnek a piszokban. A lehelletük pestis.

— Micsoda örültségek? Nem panaszkodhatsz, hogy túlságosan gyakran látsz emberekkel!

— Én nem hívtam őket. Egyáltalán sohasem hívtam senkit. Harminc évig voltam egyedül és senkire sem volt szükségem. Nagyszerűen el tudtam látni egyedül a dolgomat.

— Az azelött volt, azt most már nem engedik meg. A hajózási szabályok most két órát írnak elő.

Knut nem felelt. Megfordult, otthagya Pedert és a világítótornyos ellenkező oldalára ment. Az esti égen sötétvörös fény lett úrrá a rikító színek felett. A szélei már nem voltak sárgaréz, hanem bíbor, tüzes acéllal. Peder kiverte a falon pipáját, azután felmászott a torony sisakjába, hogy meggyújtja a lámpákat. Régebben Knut nem engedte volna, hogy más végezze ezt a munkát, most azonban már hetek óta nem törődött kötelességével, mintha teljesen mindegy volna, hogy a hajók megtalálják-e az utat vagy nem. Két gözös volt a látóhatáron és szétzilált füstoszlopokat húztak maguk után. Az egyik a dronheimi postagözös volt, a másik egy dán, amely Bergen felé haladt. Peder letette a messzelátót és bejegezte a hajókat a listába. Azután bekapcsolta az óraművet és nézte, hogy kezd a korong a lámpákkal forogni úgy, hogy körös-körül a sötétség és világosság állandó váltakozása állott be, amelynek ritmusa a skudenesusi világítótornyos különlegessége volt. Az alacsony fekhely fölött, amely alig tenyérnyi magas volt, egy szalmazsák és egy takaró szélességében — az árnyék felett, amelynek lomha folyama egész a fényoszró óraművét hatolt előre — játszódtott le ez a váltakozás, ismétlődés; a sötétség szüneteitől meg-megszakított vakító fényességű villámlások láncolata. A hatalmas tükörök sugárkévének ismétlődésében, a világosság megjelenésének megváltozhatatlan visszatérésében volt valami megnyugtató. Peder figyelmesen követte a villámlások vándorlását a torony sisakja körül és megállapította, hogy a körforgások elérik az előírt számot, a fényugarak pontosan végigkeresik a három túraban az egész kerületet, amelyet végig kell söpörni.

(Folytatjuk.)

Permetezőgépek, borsajtok,

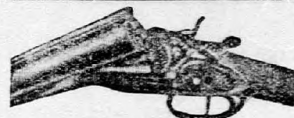
borszivattyuk, borsajtók, valamint az összes szőlő- és pince gazdasági gépek legjutányosabban kaphatók:

NAGY IGNÁC
BUDAPEST, VII.,
Károly-körút 9. sz.
Telefon: J. 115-15.

Ruházati

szükségletét

legelőnyösebben a
„**HANGYA**“
vidéki szövetkezeteiben
szerezheti be.

MRAVKÓ JÓZSEF UTÓDA

puskaműves és fegyverkereskedő
Budapest, VII., Károly-körút 9.
ELVÁLLAL: mindenféle fegyver javítást, át-
alakítást és felújítást. — ELAD: előrendű
gyármányú govtros, sörétes, ismétlő és automata
vadászfegyvereket. — Legjobb minőségű minden-
nemű golyós, sörétes töltények, löszerek.

IDEGBAJOK

Nincs a napnak olyan órája, amely ne hozna mind újabb meg újabb szenvedést az ideges embernek, mert az idegek gyengesége és kimerültsége az életet elkieseríti és rengeteg bajnak a kútforrása. Szűrő, sajtó fájdalmak, szédülés, izgalmi állapotok, részleges és teljes főfájás, fülzúgás, szemkáprázás, emésztési zavarok, álmatlanság, izzadás, izomrángások és sok egyéb tünete az idegek gyengeségének, elmerültségének, betegségének következménye.

Mi szabadíthatja meg önt e bajoktól?

A valódi kola-lecithin, mely igazi áldás az emberiség számára. Csodálatos módon fokozza a szervezet működését, az agyat és hátgerincet erősíti, az izmokat és testrészeket erőteljesebbé teszi, életkedvet és erőt kölcsönöz.

Idegeinek egészségét

a kola-lecithin használata sok esetben csoda módon előmozdítja, amennyiben a voltaképeni tápanyagokat a vérképződés legszélsőbb pontjaira eljuttatja és elevenítő, serkentő, ifjító hatást gyakorol.

Önök módjában áll meggyőződést szerezni arról, hogy állításom az igazságnak megfelel, minthogy a következő két hét folyamán mindenki részére, aki levélben erre felkér, teljesen díjtalanul és bérmentesen küldök egy kis doboz kola-lecithint, valamint egy könyvet, melyet egy széleskörű tapasztalatokkal rendelkező orvos írt, aki maga is átesett ezeken a bajokon. Írja meg nekem a lakcímét olvashatóan és én postafordultával teljesen díjtalanul eljuttatom Önhez az ígért küldeményeket.

AUGUST-MÄRZKE, BERLIN-WIL-
MERSDORF, BRUCHSALERSTRASSE
No. 5 Alt 302.

Mindenféle gazdasági szak-
könyvet, színdarabot, regényt
leggyorsabban és legjutányosabban a

„**VÁSÁRNAP**“ könyvszatólyánál
szerezhet be: Budapest, VI., Ó-u. 10.

Hangya Ipar R.-T.

gyárt kitűnő minőségben gyufát, vegyszeti
cikkeket, mosó- és pipereszappanokat, must-
árt, kékét, meszelőket; rumot, likőrt stb.

HOFHERR-SCHRANTZ CLAYTON-SHUTTLEWORTH

Magyar Gépgyári Művek R.-T. Gyártmányai:

Magyarország
legnagyobb
mezőgazdasági
gépgyára

Nyersolajtraktorok szántásra,
cséplésre, vontatásra, kétegés
gözekekészletek, gözcséplőkészle-
tek fa-, szén- és szalmatüzelésre,
benzín-, nyersolaj- és szivógáz-
motoros cséplőkészletek, gőz-,
benzín-, nyersolaj- és szivógáz-
magánjárók, precíziós stabil ben-
zín- és szivógázmotorok, szivó-
gázgenerátorok, járgányok, lóhere-
cséplő- és lóherefejtőgépek, kaza-
lozók, fogatos ekék, boronák, kul-
tívátorok, szántóföldi hengerek,
tolókeresek és meritőkanalas vető-
gépek, Planet-kapák, fűkaszaló-
és aratógépek, szénasajtok, szecs-
kavágók, répvágók, tengeri-mor-
zsolók, tengeri-szártépőgépek,
tárcsás, hengeres és függőleges-
kövű darálóok, teljes malombe-
rendezések, siksziták, dara- és
dercetisztítógépek, aspirációs tará-
rok, összes malomsegédgépek,
teljes keverő- és szállító-telepek.

UNIVERSAL gazdasági malmok,
szőlősajtok, zuzók stb.

Modern teljes szélmoto-
ros telepek minden célra.

Esőztető berendezések
szántóföldek, rétek, legelők,
konyhakertek öntözésére.

Budapest, VI.,
Vilmos császár-út
57.

Szövetkezeteink figyelmébe!

Elsőrendű színbőröl készült férfi-, női- és gyermekcipők, box- és sevrőbőröl, továbbá munkásbakancsok a legjobb minőségben a legjutányosabb napiárakon szerezhetők be a

„HANGYA” ruházati és díszműáruosztályánál.

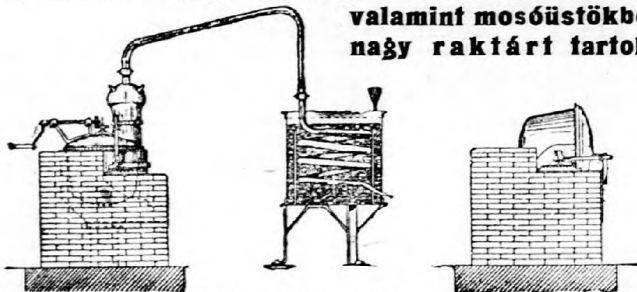
Dr. Héray Andor

Orsz. Földbirtokrendező Biróság által engedélyezett ingatlanforgalmi és üzletértékesítő irodája.
Budapest, IX., Rákos-utca 11., földszint 1.
Törvényszékiileg bejegyzett cég.

Szakorosi -rendelő vér- és nembeteg részére. Ez a Vasárnapi nap.
Rendelés egész nap.
VII. Rákóczi-út 22. sz. 1. em. 1. (Rákóczi szoborban.)

Ne csak magunk olvassuk a magyar gazdák, földművesek és kisiparosok legjobb napilapját az **UJ BARÁZDÁT** és a legszebb hetilapját a **VASÁRNAPOT** hanem buzdítsunk másokat is arra, hogy lapjaink olvasótáborához csatlakozzanak. Gyűjtsünk előfizetőket! Minden új előfizető egy új katonát jelent a nemzetelforgatók frontjával szemben! Lapjaink olvasótáborához csatlakozni, minden önzert magyar ember hazafias kötelessége.

Pálinkafőző- és finomító-üstökből
valamint mosóüstökből
nagy raktári tartók.

Kéren árajánlatot.

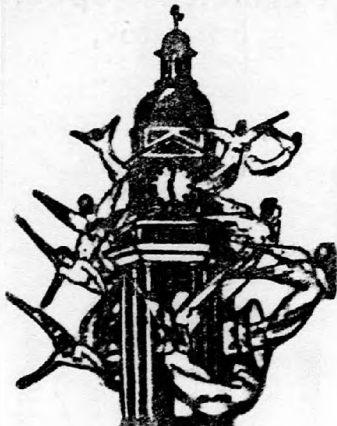
Szabadalom bejelentve.

Nyugatitól B-koosival.

Egyszerű és duplafalú falazásból buktatható pálinkafőző-készülékek.

MÁTHÉ ANDRÁS vörösrézárúgyár, UJPEST, Gróf Károlyi-u. 11.

HARANGOKAT

tiszta harangérből pontos hangolással leggyorsabban önt és szállít az Orsz. Harangszakértői Bizottság felügyelete mellett a **HARANGMŰVEK R.-T.**
„ECCLESIA” ALAPÍTÁSA
Közp. iroda: Budapest, VI., Csángó-utca 22.

Ekék, ekealkatrészek,
boronák, kapálókék, fűkaszálók,

marokrakó és kévkétdő aratógépek, lögregelyék, kézi-járgányosok, motoros- és gőzcéplőkészletek, szecskavágók, répvágók, daráló, morzsolók s minden egyéb gazdasági gép és szerelvény

„HANGYA” mezőgazdasági géptáblányán szerezhetők be legjutányosabban.

TELEFON:
906-80, 81.

„CHINOIN” gyógyszer- és vegyészeti termékek gyára r.-t. UJPEST.

TELEFON:
906-82, 83.

Jól ápolt gyümölcstefa termése.

Gyümölcstermését többszörösen fokozza

ENDA

téli permetezésre. Áttelelő rovarok, vértetvek, palzstetvek, moha-zuzmók ellen. Olcsó és biztos szer.

Gyümölcsfák vértetves és egyéb sebhelyeknek bekenésére:

ALMOLA

Használata után nem lepik el a kártevők a sebhelyeket.